

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

**ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ &
ΑΠΟΘΗΚΩΝ ΑΥΤΩΝ**

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΕΛΗ:

ΓΟΥΤΑ ΛΙΑΝΑ	ΧΗΜΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΕΒΡΕΝΟΓΛΟΥ ΒΑΣΙΛΗΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΜΥΛΩΝΑΣ ΣΩΤΗΡΗΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

**ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2003**

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ & ΑΠΟΘΗΚΩΝ ΑΥΤΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΩΝ ΑΥΤΩΝ	8
1. ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ – ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	9
1.1. <u>Ανώνυμος εταιρία (Α.Ε.) .....</u>	<u>9</u>
1.2. <u>Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) .....</u>	<u>10</u>
1.3. <u>Επερόρρουθμη Εταιρία .....</u>	<u>11</u>
1.4. <u>Ομόρρουθμη Εταιρία (Ο.Ε.) .....</u>	<u>12</u>
2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	14
2.1. <u>Γενικά .....</u>	<u>14</u>
2.2. <u>Θεσμικό πλαίσιο .....</u>	<u>15</u>
3. ΟΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΚΑΙ Η ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	16
3.1. <u>Εισαγωγή .....</u>	<u>16</u>
3.2. <u>Βασικά επίπεδα χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού της χώρας .....</u>	<u>16</u>
3.3. <u>Το θεσμικό πλαίσιο του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού .....</u>	<u>17</u>
3.4. <u>Πληροφορίες για τη χρήση γης ανά περιοχή .....</u>	<u>20</u>
3.5. <u>Η διαδικασία για την χωροθέτηση μιας νέας δραστηριότητας .....</u>	<u>21</u>
3.6. <u>Περιοχές για τις οποίες δεν απαιτείται Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (Προέγκριση Χωροθέτησης) .....</u>	<u>22</u>
3.7. <u>Θεσμικό πλαίσιο .....</u>	<u>22</u>
4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ	23
4.1. <u>Διαδικασία – Δικαιολογητικά .....</u>	<u>23</u>
4.2. <u>Εξαιρέσεις / Ειδικές περιπτώσεις .....</u>	<u>24</u>
4.3. <u>Διάρκεια ισχύος - Αναθεώρηση .....</u>	<u>26</u>
5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ	29
5.1. <u>Γενικά .....</u>	<u>29</u>
5.2. <u>Θεσμικό πλαίσιο .....</u>	<u>31</u>
5.3. <u>Η κατάταξη των δραστηριοτήτων .....</u>	<u>32</u>
5.4. <u>Η προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση (ΠΠΕ) .....</u>	<u>33</u>
5.5. <u>Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΜΠΕ) .....</u>	<u>34</u>
5.6. <u>Η μελέτη διάθεσης υγρών αποβλήτων .....</u>	<u>36</u>
5.7. <u>Η μελέτη διάθεσης στερεών αποβλήτων .....</u>	<u>36</u>
5.8. <u>Η ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης - IPPC .....</u>	<u>36</u>
5.9. <u>Ειδικοί όροι για εγκαταστάσεις εντός νομού Αττικής .....</u>	<u>38</u>
5.10. <u>Διαδικασία αξιολόγησης επιπτώσεων από τη βελτίωση, τροποποίηση, επέκταση ή εκσυγχρονισμό ή ανανέωση έργου ή δραστηριότητας .....</u>	<u>38</u>
6. ΜΕΛΕΤΗ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	39
6.1. <u>Υποχρέωση για Μελέτη Πυροπροστασίας .....</u>	<u>39</u>
6.2. <u>Διαδικασία υποβολής και έγκρισης της Μελέτης Πυροπροστασίας .....</u>	<u>39</u>
6.3. <u>Θεσμικό πλαίσιο .....</u>	<u>40</u>
6.4. <u>Απαλλαγή της υποχρέωσης για Μελέτη Πυροπροστασίας .....</u>	<u>41</u>
6.5. <u>Θεσμικό πλαίσιο .....</u>	<u>42</u>

7. ΜΕΛΕΤΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ή ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ	43
7.1. Γενικά	43
7.2. Εγκαταστάσεις που υποχρεούνται σε υποβολή / Στοιχεία προς υποβολή	43
8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	47
8.1. Γενικά	47
8.2. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά	47
8.3. Απαλλαγή από άδεια εγκατάστασης	49
8.4. Θεσμικό πλαίσιο	50
9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	52
9.1. Εισαγωγή	52
9.2. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά	52
10. ΑΔΕΙΑ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (Ν.2516/1997).....	55
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	57
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ:	57
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΛΛΑΔΟΣ	57
ΤΜΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	59
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ – Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας Υπουργείο Ανάπτυξης	61
http://www.ggb.gr/licensing/html/licensing.html.....	61

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

A.E.	Ανώνυμος Εταιρία
E.Π.Ε.	Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης
E.Ε.	Ετερόρρυθμη Εταιρία
O.Ε.	Ομόρρυθμος Εταιρία
N.	Νόμος
K.Y.A	Κοινή Υπουργική Απόφαση
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
Β.Δ.	Βασιλικό Διάταγμα
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως
Γ.Π.Σ.	Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο
Z.O.E.	Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου
Β.Δ.Τ.	Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές
M.Π.Ε.	Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
Π.Π.Ε.	Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση

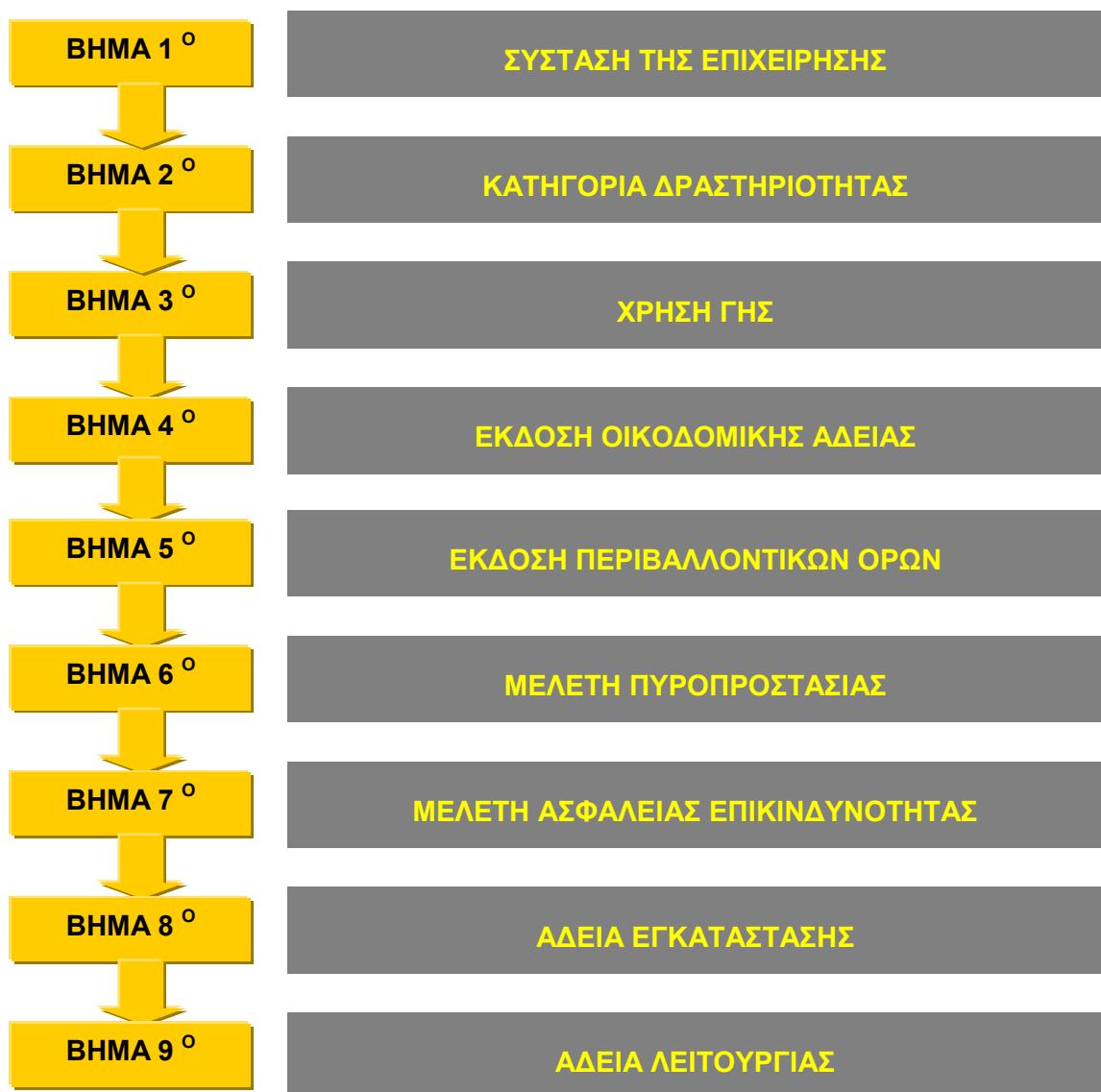
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα προσπάθεια έρχεται να δώσει στους νέους μηχανικούς κυρίως αλλά και σε όσους ασχολούνται με την αδειοδότηση ένα επικαιροποιημένο εργαλείο – χρηστικό οδηγό μέσα από τον οποίο θα μπορούν να ανατρέχουν στην αναζήτηση των διαδικασιών και της νομοθεσίας που σχετίζεται με την αδειοδότηση της λειτουργίας βιοτεχνικών και βιομηχανικών χώρων.

Σήμερα το σύνολο των θεμάτων που άπτονται της αδειοδότησης βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων περιλαμβάνει πολύπλοκες διαδικασίες αλλά και μια σειρά από μελέτες που πρέπει να υποβληθούν και να εγκριθούν από τις αρμόδιες αρχές. Ο παρών οδηγός προσπαθεί να παρουσιάσει τα βήματα για την ίδρυση, εγκατάσταση και λειτουργία βιοτεχνικών και βιομηχανικών χώρων και των αποθηκών αυτών έτσι όπως αυτά προκύπτουνε από την ανάλυση της νομοθεσίας.

Η αδειοδότηση των βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων είναι υποχρεωτική για το σύνολο των δραστηριοτήτων ανεξαρτήτου κατηγορίας. Ωστόσο η κατηγορία μιας δραστηριότητας σχετίζεται αφενός με το είδος των διαδικασιών και αφετέρου με τη χρονική διάρκεια των διαδικασιών η οποία μπορεί να ποικίλει από λίγες ημέρες μέχρι και αρκετούς μήνες.

Το βασικό πλαίσιο για την αδειοδότηση περιλαμβάνει τα βήματα τα οποία παρουσιάζονται σχηματικά στη συνέχεια.

Ο οδηγός διαρθρώνεται στα παρακάτω 10 κεφάλαια τα οποία συνοπτικά περιγράφουν τη διαδικασία που ακολουθείται για την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Αρχικά ο επενδυτής που σκοπεύει να ιδρύσει μια νέα επιχείρηση θα πρέπει να καθορίσει τη νομική της μορφή και να προχωρήσει στις ενέργειες για τη σύστασή της. Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται οι βασικές νομικές μορφές επιχειρήσεων και ειδικότερα α) οι ανώνυμες εταιρίες β) οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης γ) οι ομόρρυθμες εταιρίες δ) οι ατομικές επιχειρήσεις. Για κάθε μια από αυτές περιγράφονται οι προϋποθέσεις ίδρυσης και τα βασικά χαρακτηριστικά τους.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Στη συνέχεια θα πρέπει να οριστεί η κατηγορία της δραστηριότητας της επιχείρησης με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία. Η κατηγοριοποίηση της δραστηριότητας της επιχείρησης καθορίζεται με βάση το επίπεδο της όχλησής της προς το περιβάλλον και καθορίζει τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής μελέτης.

ΟΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΚΑΙ Η ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Με την ίδρυσή της και τον καθορισμό της νομικής μορφής η επιχείρηση θα πρέπει να ορίσει τον χώρο και τη θέση των δραστηριοτήτων της. Η χωροθέτηση των εγκαταστάσεων περιορίζεται και ελέγχεται σήμερα από τη νομοθεσία που εισάγει την έννοια χρήση γης. Η χωροθέτηση της δραστηριότητας δεν απαιτεί κάποια συγκεκριμένη μελέτη. Απαιτεί όμως τη διερεύνηση και έγκριση από τις αρμόδιες αρχές της δυνατότητας εγκατάστασης της επιχείρησης σε μια συγκεκριμένη περιοχή.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Έκδοση αυτής της αδείας απαιτείται για κάθε οικοδομική εργασία.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Η διαδικασία για την έκδοση των περιβαλλοντικών όρων περιλαμβάνει όλες εκείνες τις μελέτες οι οποίες διερευνούν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις οι οποίες ενδέχεται να προκύψουν από τη λειτουργία της βιομηχανικής μονάδας, ενώ παράλληλα προτείνουν μέτρα για τον περιορισμό τους.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

Για κάθε βιομηχανική και βιοτεχνική εγκατάσταση και των αποθηκών

αυτών απαιτείται σύνταξη, υποβολή και έγκριση μελέτης πυροπροστασίας.

ΜΕΛΕΤΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

Μελέτη ασφαλείας απαιτείται όπου υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες σε ποσότητες ίσες ή ανώτερες από συγκεκριμένα όρια όπως αυτά ορίζονται από τη σχετική νομοθεσία.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

Έχοντας ολοκληρώσει τα προηγούμενα στάδια ο επενδυτής μπορεί να προχωρήσει στις απαραίτητες διαδικασίες για την απόκτηση της άδειας εγκατάστασης, η οποία είναι απαραίτητη για τη νόμιμη εγκατάσταση και την έναρξη των εργασιών της επιχείρησης.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

Με την ολοκλήρωση των οικοδομικών εργασιών και της εγκατάστασης του εξοπλισμού, η επιχείρηση προχωρά στην υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών για την έκδοση της άδειας λειτουργίας, έτσι ώστε να μπορέσει να προχωρήσει στην έναρξη των εργασιών της.

ΑΔΕΙΑ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10^ο

Μία επιχείρηση η οποία ήδη δραστηριοποιείται για κάποιο χρονικό διάστημα, αλλά πρόκειται να επεκταθεί ή να εκσυγχρονισθεί, πρέπει να λάβει εκ νέου άδεια εγκατάστασης και άδεια λειτουργίας. Η διαδικασία της ανανέωσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού απαιτεί εκ νέου το σύνολο των παραπάνω μελετών.

**ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ, ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΩΝ ΑΥΤΩΝ**

1. ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ – ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Αρχικά ο επενδυτής που σκοπεύει να ιδρύσει μια νέα επιχείρηση θα πρέπει να καθορίσει τη νομική της μορφή και να προχωρήσει στις ενέργειες για τη σύστασή της. Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφονται οι βασικές νομικές μορφές επιχειρήσεων και ειδικότερα α) οι ανώνυμες εταιρίες β) οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης γ) οι ομόρρυθμες εταιρίες δ) οι ατομικές επιχειρήσεις. Για κάθε μια από αυτές περιγράφονται οι προϋποθέσεις ίδρυσης και τα βασικά χαρακτηριστικά τους.

1.1. Ανώνυμος εταιρία (Α.Ε.)

α. Προϋποθέσεις ίδρυσης

Για την ίδρυση ανώνυμης εταιρίας πρέπει να συμπράξουν δύο τουλάχιστον μέρη ή κατά την έκφραση του νόμου το κεφάλαιο αυτής πρέπει να αναληφθεί από δύο τουλάχιστον ίδρυτες (άρθρο 8, Κ.Ν. 2190/20). Η αναλογία συμμετοχής των ίδρυτών δεν ορίζεται.

Τα ίδρυτικά μέλη της ανώνυμης εταιρίας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18°) έτος της ηλικίας τους (σύμφωνα με το άρθρο 127 του Αστικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του Ν.1329/83). Συμμετοχή ανηλίκου στην ίδρυση ανώνυμης εταιρίας επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικής άδειας.

Κατώτερο όριο γενικώς για την ίδρυση Ανώνυμης Εταιρίας είναι τα 60.000 € (άρθρο 8, παρ.2 Κ.Ν. 2190/20, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 11 παρ.1 του Ν.2579/98), ενώ υπάρχουν περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί πολύ μεγαλύτερο ποσό κεφαλαίου. Π.χ. οι προερχόμενες από συγχώνευση ή μετατροπή κατά τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72 και του Ν. 2166/93 ανώνυμες εταιρείες πρέπει να έχουν ελάχιστο ύψος μετοχικού κεφαλαίου 294.000 €. Σύμφωνα με το Ν.2842/2000, το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο για την ίδρυση Α.Ε. από 1/1/2002 ορίζεται στα 60.000 €. Για τις ήδη υπάρχουσες εταιρίες προβλέπεται η δυνατότητα να συνεχίσουν να λειτουργούν με 2.5% χαμηλότερο κεφάλαιο (δηλ. 58.500 €).

β. Βασικά Χαρακτηριστικά

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ανώνυμης εταιρίας είναι τα ακόλουθα:

- Το μεγάλο σχετικά κεφάλαιο που απαιτείται για την ίδρυσή της
- Η διαίρεση του κεφαλαίου σε ίσα μερίδια, που ενσωματώνονται σε έγγραφα, τις μετοχές

- Οι αυστηροί όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυσή της αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της
- Η μακρά διάρκεια της (συνήθως 50 ετών)
- Η περιορισμένη ευθύνη των μετόχων
- Η λήψη αποφάσεων κατά πλειοψηφία
- Η ύπαρξη δύο οργάνων, ήτοι της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και του Διοικητικού Συμβουλίου.

1.2. Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)

α. Προϋποθέσεις ίδρυσης

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.3190/1955, η εταιρία περιορισμένης ευθύνης είναι εμπορική, έστω και αν ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορικός, ωστόσο απαγορεύεται η άσκηση ορισμένων δραστηριοτήτων, όπως τραπεζικές, ασφαλιστικές, χρηματιστηριακές, διαχείριση χαρτοφυλακίου αξιογράφων, διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, χρηματοδοτική μίσθωση, πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων, προώθηση και υλοποίηση επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας (μόνο venture capital) και αθλητικές δραστηριότητες.

Για την ίδρυση εταιρίας περιορισμένης ευθύνης απαιτείται εταιρικό κεφάλαιο το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 17.550 € ενώ θα πρέπει να έχει καταβληθεί ολόκληρο κατά την υπογραφή του Καταστατικού (άρθρο 4 παρ.1 του Ν.3190/1955 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.3 του αρθρ.11 του Ν.2579/1998). Το μισό τουλάχιστον του ποσού αυτού πρέπει να είναι καταβεβλημένο σε μετρητά. Περιορισμός ως προς το ύψος του κεφαλαίου δεν υπάρχει.

Σύμφωνα με το Ν.2842/2000, το ελάχιστο κεφάλαιο για την ίδρυση Ε.Π.Ε. από 1/1/2002 ορίζεται στα 18.000 €. Για τις ήδη υπάρχουσες εταιρείες προβλέπεται η δυνατότητα να συνεχίσουν να λειτουργούν με 2.5% χαμηλότερο κεφάλαιο δηλ. 17.550 €.

Σύμφωνα με το άρθρο 43α του Ν.3190/1955 που τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Π.Δ. 279/1993, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης μπορεί να συστήσει και ένα μόνο πρόσωπο ή μία Ε.Π.Ε. που έχει ήδη συσταθεί να μετατραπεί σε μονοπρόσωπη. Ωστόσο, η μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. είναι άκυρη, αν ο εταίρος (φυσικό ή θεσμικό πρόσωπο) που τη συνέστησε είναι και μοναδικός εταίρος σε άλλη μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε., ή αν έχει συσταθεί από άλλη μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.

β. Βασικά Χαρακτηριστικά

- Η διαίρεση του κεφαλαίου σε “μερίδες συμμετοχής” κάθε μία εκ των οποίων αποτελείται από εταιρικά μερίδια, από τα οποία το καθένα δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 30 €.
- Συγκεκριμένοι όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυσή της αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της.
- Η ορισμένη διάρκειά της (αν και η παράλειψη αναγραφής της διάρκειας δεν αποτελεί λόγο ακυρότητας της εταιρίας).
- Η περιορισμένη ευθύνη των εταίρων.
- Η λήψη αποφάσεων κατά πλειοψηφία πλέον του μισού του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν πλέον του μισού του όλου εταιρικού κεφαλαίου.
- Η ύπαρξη δύο οργάνων, ήτοι της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων και του διαχειριστή ή διαχειριστών.

1.3. Ετερόρρυθμη Εταιρία

α. Προϋποθέσεις ίδρυσης

Για την ίδρυση ετερόρρυθμης εταιρίας πρέπει να συμπράξουν δύο τουλάχιστον μέρη ή κατά την έκφραση του νόμου υποχρεούνται αμοιβαίως στην επιδίωξη κοινού σκοπού (άρθρο 741, Αστικού Κώδικα).

Τα ιδρυτικά μέλη της ετερόρρυθμης εταιρίας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους (σύμφωνα με το άρθρο 127 του Αστικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του Ν.1329/83). Συμμετοχή ανηλίκου στην ίδρυση προσωπικής εταιρίας επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικής άδειας.

β. Βασικά Χαρακτηριστικά

- Διαίρεση των εταίρων της ετερόρρυθμης εταιρίας σε δύο κατηγορίες: τους ομόρρυθμους και τους ετερόρρυθμους. Η ευθύνη των ομόρρυθμων εταίρων απέναντι στους πιστωτές της εταιρίας είναι αλληλέγγυα και απεριόριστη. Η

ευθύνη των ετερόρρυθμων εταίρων είναι περιορισμένη και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό της εισφοράς του στην εταιρία.

- Η ετερόρρυθμη εταιρία δεν χρειάζεται συμβολαιογραφικό έγγραφο για την κατάρτισή της, αντιθέτως αρκεί ένα ιδιωτικό συμφωνητικό.

1.4 Ομόρρυθμη Εταιρία (Ο.Ε.)

α. Προϋποθέσεις ίδρυσης

Για την ίδρυση ομόρρυθμης εταιρίας πρέπει να συμπράξουν δύο τουλάχιστον μέρη ή κατά την έκφραση του νόμου υποχρεούνται αμοιβαίως στην επιδίωξη κοινού σκοπού (άρθρο 741, Αστικού Κώδικα).

Τα ιδρυτικά μέλη της ομόρρυθμης εταιρίας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους (σύμφωνα με το άρθρο 127 του Αστικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του Ν.1329/83). Συμμετοχή ανηλίκου στην ίδρυση προσωπικής εταιρίας επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικής άδειας.

β. Βασικά Χαρακτηριστικά

- Οι εταίροι της ομόρρυθμης εταιρίας ευθύνονται με ολόκληρη την περιουσία τους για όλες τις υποχρεώσεις της εταιρίας, με αλληλέγγυα ευθύνη τους.
- Με τη λύση της εταιρίας δεν παύει η ευθύνη των εταίρων για τυχόν υπάρχοντα χρέη της εταιρίας.
- Η ομόρρυθμη εταιρία δεν χρειάζεται συμβολαιογραφικό έγγραφο για την κατάρτισή της, αντιθέτως αρκεί ένα ιδιωτικό συμφωνητικό.

1.4 Χρηματοδότηση νέων επιχειρήσεων

Βασικό κριτήριο για τη σύσταση και λειτουργία μια νέας επιχείρησης, βιομηχανικής μονάδας, αποτελούν τα διαθέσιμα επενδυτικά κεφάλαια. Δεδομένου των υψηλών κεφαλαίων που θα πρέπει να διαθέτει ο επιχειρηματίας αλλά και του αυξημένου αρχικού ρίσκου που αναλαμβάνει, το κράτος προκειμένου να στηρίξει τη βιομηχανική ανάπτυξη επιδοτεί την ίδρυση νέων βιομηχανικών επιχειρήσεων. Χρηματοδοτικό εργαλείο αποτελεί ο [Ν. 2601/98](#) και μερικά μέτρα του ΕΠΑΝ (Επιχειρησιακό πρόγραμμα ανταγωνιστικότητας). Τις δράσεις

του ΕΠΑΝ μπορεί κανές να δει στον δικτυακό τόπο www.antagonistikota.gr ή στο www.hellaskps.gr.

Οι επιχειρηματικοί φορείς θα πρέπει με τη βοήθεια ειδικών επιστημόνων να συντάσσουν οικονομοτεχνική μελέτη η οποία θα πρέπει κατ ελάχιστο να περιλαμβάνει τα παρακάτω βασικά κεφάλαια: α) Εισαγωγή β) Ανάλυση και διάγνωση του ευρύτερου περιβάλλοντος της επιχείρησης καθώς και του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος αυτής γ) τον προσδιορισμό των δυνατών αλλά και των αδυνάτων σημείων και την αιτιολόγηση της ανταγωνιστικής στρατηγικής της επιχείρησης δ) τη παρουσίαση του επιχειρηματικού σχεδίου της επιχείρησης και της αναλυτικής προτεινόμενης επένδυσης. Απαραίτητη είναι η τεκμηρίωση της επένδυσης με ειδικά τεχνικά στοιχεία ε) τον υπολογισμό των οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης και της αναμενόμενης βιωσιμότητας της επένδυσης.

Η πληρότητα του επιχειρηματικού σχεδίου κρίνεται από κρατικούς φορείς και εφόσον πληρούνται οι βασικές προϋποθέσεις η επιχείρηση εντάσσεται στα πλαίσια της χρηματοδότησης.

2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

2.1. Γενικά

Τα δημόσια και τα ιδιωτικά έργα και δραστηριότητες κατατάσσονται σε κατηγορίες ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον. Κριτήριο για την κατάταξη αυτή είναι α) το είδος και το μέγεθος του έργου ή της δραστηριότητας, β) το είδος και η ποσότητα των ρύπων που εκπέμπονται καθώς και κάθε άλλη επίδραση στο περιβάλλον, γ) η δυνατότητα να προληφθεί η παραγωγή ρύπων από την εφαρμοζόμενη παραγωγική διαδικασία, δ) ο κίνδυνος σοβαρού ατυχήματος και η ανάγκη επιβολής περιορισμών για την προστασία του περιβάλλοντος.

Η κατάταξη γίνεται με βάση την [KYA 15393/2332/5-08-2002](#) (ΦΕΚ 1022/B/02), υπουργική απόφαση η οποία κατατάσσει τα δημόσια και ιδιωτικά έργα που παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά ως προς την εκτίμηση και την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων. Τα έργα κατατάσσονται σε 10 ομάδες κοινές για τις κατηγορίες Α και Β του άρθρου 3 του [N. 3010/2002](#). Οι ομάδες αυτές είναι οι ακόλουθες:

1. Έργα οδοποιίας
2. Υδραυλικά έργα
3. Λιμενικά έργα
4. Συστήματα υποδομών
5. Εξορυκτικά και συναφής δραστηριότητες
6. Τουριστικές εγκαταστάσεις και εργασίες πολεοδομίας
7. Κτηνοτροφικές και πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις
8. Υδατοκαλλιέργειες
9. **Βιομηχανικές εγκαταστάσεις και εργασίες διαρρύθμισης βιομηχανικών ζωνών**
10. Ειδικά έργα.

Ο συγκεκριμένος οδηγός αναφέρεται στην 9^η ομάδα που αφορά στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν.3010/2002 «Εναρμόνιση του Ν.1650/1986 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ» τα έργα κατατάσσονται σε δύο βασικές κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία (Α) περιλαμβάνει

δραστηριότητες οι οποίες λόγω της φύσης, του μεγέθους ή της έκτασης του είναι πιθανό να προκαλέσουν σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Η δεύτερη κατηγορία (Β) περιλαμβάνει δραστηριότητες οι οποίες χωρίς να προκαλούν σοβαρές επιπτώσεις πρέπει να υποβάλλονται για την προστασία του περιβάλλοντος σε γενικές προδιαγραφές, όρους και περιορισμούς που προβλέπονται από κανονιστικές διατάξεις. Υπάρχει και μια τρίτη ομάδα έργων (Γ) η οποία έχει πολύ μικρές επιπτώσεις στο περιβάλλον και οι οποίες εξαιρούνται της διαδικασίας που περιγράφεται στο παρόν κείμενο.

Όπως ορίζεται στο άρθρο 4 τα έργα και οι δραστηριότητες της πρώτης κατηγορίας Α και της δεύτερης κατηγορίας Β του Αρθ-3 του Ν.3010/2002 υποδιαιρούνται στις υποκατηγορίες ένα (1) και δύο (2) για την πρώτη κατηγορία (Α) και στις υποκατηγορίες τρία (3) και τέσσερα (4) για τη δεύτερη κατηγορία (Β). Στα παραρτήματα της ΥΑ ΗΠ 15393/2332/2002 αναλύονται οι παραπάνω κατηγορίες με βάση την παραγωγική δυναμικότητα για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις και εργασίες διαρρύθμισης βιομηχανικών ζωνών

Με την παραπάνω κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων σε ομάδες διευκολύνεται:

- ο καθορισμός των προδιαγραφών για τις μελέτες και τις προμελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- ο έλεγχος και η αξιολόγηση των μελετών αυτών από τις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το Αρθ-2 του Ν 3010/02 που αντικατέστησε το Αρθ-4 του Ν-1650/1986.

Η παραπάνω κατηγοριοποίηση των δραστηριοτήτων αντιστοιχίζεται ανάλογα με το βαθμό όχλησης (Υψηλός, Μέσος, Χαμηλός) που αναφέρονται στα πολεοδομικά διατάγματα και άλλες διατάξεις με την [ΚΥΑ 13727/724/2003](#).

2.2. Θεσμικό πλαίσιο

- [ΚΥΑ ΗΠ 15393/2332/2002 ΦΕΚ 1022/05-08-2002](#)
- [Ν 3010 /2002 ΦΕΚ 91Α/25-4-2002](#)
- [ΚΥΑ 13727/724/2003 ΦΕΚ 1087/B/5-8-2003](#)
- [Ν 2965/2001 ΦΕΚ 270Α /23-11-2001](#)

3. ΟΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΚΑΙ Η ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΜΙΑΣ ΝΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

3.1. Εισαγωγή

Η χωροθέτηση μιας νέας δραστηριότητας σε μια συγκεκριμένη περιοχή, εξαρτάται από τον γενικό χωροτακτικό και πολεοδομικό σχεδιασμό και τις ειδικότερες ρυθμίσεις των χρήσεων γης της περιοχής, που αποτελούν το βασικό πλαίσιο αποφάσεων χωροθέτησης δραστηριοτήτων, λειτουργιών, υποδομών κ.λ.π.

Ένα από τα πρώτα στάδια επομένως για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας δραστηριότητας είναι η διαδικασία του προσδιορισμού της χρήσης γης, κατά το οποίο διερευνάται κατά πόσο επιτρέπεται η εγκατάσταση της συγκεκριμένης δραστηριότητας στη συγκεκριμένη περιοχή (άρθρο 7 του [Ν.2516/97](#)).

Γενικά απαγορεύεται η εγκατάσταση δραστηριοτήτων σε περιοχές οι οποίες έχουν καθορισθεί για χρήσεις γης, σύμφωνα με τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις, αντίθετες με την συγκεκριμένη δραστηριότητα.

3.2. Βασικά επίπεδα χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού της χώρας

Η χωροθέτηση ενός έργου επηρεάζεται από ρυθμίσεις που καθορίζονται στα πιο κάτω βασικά σχέδια και επίπεδα σχεδιασμού:

α. Χωροταξικό Σχέδιο

Το χωροταξικά σχέδια στην Ελλάδα δεν αποτελούν στην πράξη υποχρεωτικό επίπεδο σχεδιασμού και με την έννοια αυτή δεν είναι θεσμοθετημένα. Αφορούν τον νομό ή την περιφέρεια. Συνήθως περιλαμβάνουν τον σχεδιασμό των παραγωγικών δραστηριοτήτων στον χώρο, του οικιστικού δικτύου, των μεταφορικών δικτύων και των μεγάλων υποδομών σε περιφερειακό ή νομαρχιακό επίπεδο. Περιλαμβάνουν τους απαραίτητους χάρτες, διαγράμματα και κείμενα.

β. Ρυθμιστικό Σχέδιο

Αφορά τα Πολεοδομικά συγκροτήματα. Είναι το σχέδιο – πλαίσιο με βάση το οποίο καθορίζονται οι άξονες ανάπτυξης ενός Πολεοδομικού Συγκροτήματος, δεδομένου ότι το τελευταίο αντιμετωπίζει σύνθετα προβλήματα. Περιλαμβάνει τους απαραίτητους χάρτες,

διαγράμματα και κείμενα. Το 1985 με ειδικούς νόμους θεσμοθετήθηκαν τα δύο ρυθμιστικά σχέδια Αθηνών και Θεσσαλονίκης που είναι σήμερα σε ισχύ.

γ. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.)

Αφορά όλους τους ημιαστικούς και αστικούς οικισμούς (οικισμοί >2000 κατοίκων) και καθορίζει την οργάνωση των οικισμών αυτών, τις βασικές χρήσεις γης, την ιεράρχηση του δικτύου, τις απαραίτητες υποδομές και τις ανάγκες σε γη για την εξασφάλισή τους. Περιλαμβάνει τους απαραίτητους χάρτες, διαγράμματα και κείμενα. Με βάση τον οικιστικό νόμο Ν. 2508/97 και οι μικρότεροι οικισμοί πρέπει να εντάσσονται σε ένα σχέδιο οικιστικής οργάνωσης «ανοικτής πόλης» (ΣΧΟΟΑΠ) που δίνει τις γενικές κατευθύνσεις ανάπτυξης και πολεοδομικής οργάνωσης.

δ. Ρυμοτομικό Σχέδιο και Πολεοδομική Μελέτη

Αφορά όλους τους οικισμούς και καθορίζει με ακριβή και λεπτομερή σχεδιασμό τις ρυθμίσεις του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου, δηλαδή το ακριβές ρυμοτομικό σχέδιο, τους όρους και περιορισμούς δόμησης, τη θέση των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων κ.λ.π. Περιλαμβάνει τους απαραίτητους χάρτες, διαγράμματα και κείμενα.

ε. Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.)

Αφορά τις περιοχές γύρω από τα αστικά κέντρα καθώς και άλλες ευαίσθητες περιβαλλοντικά περιοχές. Καθορίζει το ανώτατο όριο κατάτμησης και την χρήση γης με σκοπό τον έλεγχο δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στις περιαστικές και τις ευαίσθητες περιβαλλοντικά περιοχές. Περιλαμβάνει τους απαραίτητους χάρτες και κείμενα.

στ. Ειδική Χωροταξική Μελέτη

Η Ειδική Χωροταξική Μελέτη είναι κυρίως μια μελέτη χωροταξικής οργάνωσης και προστασίας χρήσεων γης για ορισμένες περιοχές, οικιστικά και περιβαλλοντικά ευαίσθητες, βεβαρημένες ή/και αξιόλογες (παραθαλάσσιες περιοχές, υδροβιότοποι κ.λ.π.). Η μελέτη αυτή οφείλει να προτείνει ένα σχέδιο ΖΟΕ, το οποίο θεσμοθετείται. Περιλαμβάνει τους απαραίτητους χάρτες, διαγράμματα και κείμενα.

3.3. Το θεσμικό πλαίσιο του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού

Το βασικό θεσμικό πλαίσιο του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, οι προβλέψεις του οποίου επηρεάζουν τις χρήσεις γης και συνεπώς τη χωροθέτηση ενός έργου περιγράφεται πιο κάτω:

α. ΠΔ 17-3-1923 (ΦΕΚ 228/Α/1923) «Περί σχεδίων πόλεως»

Πρόκειται για την απαρχή του σύγχρονου θεσμικού πλαισίου της πολεοδομίας και χωροταξίας. Διέπει τον τρόπο ρυμοτόμησης όλων των πόλεων και κωμοπόλεων που απέκτησαν σχέδιο πόλεως ή επεκτάθηκαν μέχρι το 1983. Διευθετεί την υποχρέωση ύπαρξης σχεδίου για κάθε οικισμό της χώρας, αλλά και δίνει τη δυνατότητα δόμησης εκτός οικισμών.

β. Διατάγματα περί δομήσεως εκτός σχεδίου πόλης

Διάφορα διατάγματα που διέπουν τους όρους και περιορισμούς δόμησης στις περιοχές εκτός σχεδίου πόλεως. Περιλαμβάνουν γενικές διατάξεις δόμησης εκτός σχεδίου και διατάξεις για ειδικές χρήσεις (π.χ. βιομηχανικές εγκαταστάσεις, γραφεία – καταστήματα, κτίρια κοινής ωφελείας κ.λ.π.)

γ. Οικιστικός Νόμος 1337/1983 (ΦΕΚ 228/Α/1923) «Επέκταση των πολεοδομικών σχεδίων, οικιστική ανάπτυξη και σχετικές ρυθμίσεις»

Διέπει την ένταξη στο πολεοδομικό σχέδιο και την επέκταση οικισμών νέων περιοχών. Καθορίζει, επίσης, το πλαίσιο για τον έλεγχο των χρήσεων γης γύρω από πόλεις ή άλλες περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές.

δ. ΠΔ 24.4/ 03.05.1985 (ΦΕΚ 181/Δ/1985) «Όροι δόμησης οικισμών κάτω των 2000 κατοίκων»

Διέπει τον τρόπο καθορισμού των ορίων οικισμών κάτω των 2000 κατοίκων και καθορίζει τις κατηγορίες οικισμών με βάση τη θέση τους και τη δυναμική ανάπτυξης τους.

ε. ΠΔ 16/ 30.08.1985 (ΦΕΚ 416/Δ/1985) «Πολεοδόμηση περιοχών δεύτερης κατοικίας»

Διέπει τον τρόπο πολεοδόμησης περιοχών δεύτερης (παραθεριστικής) κατοικίας που βρίσκονται μέσα σε ζώνες οικιστικού ελέγχου και καθορίζει τις περιοχές που μπορούν να πολεοδομηθούν.

στ. ΠΔ 20/30.08.1985 (ΦΕΚ 414/Δ/1985) «Πολεοδόμηση και επέκταση οικισμών μέχρι 2000 κατοίκους»

Διέπει τον τρόπο πολεοδόμησης των μικρών αγροτικών οικισμών και καθορίζει τις περιοχές που μπορούν να πολεοδομηθούν.

ζ. Π.Δ. της 23.2/06-03-1987 (ΦΕΚ 166/Δ/1987) Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης

Καθορίζει γενικά τις κατηγορίες χρήσης γης στις περιοχές των γενικών πολεοδομικών σχεδίων.

η. N 2508/1997 (ΦΕΚ 124/A/13.06.1997) «Βιώσιμη Ανάπτυξη των πόλεων και των οικισμών της χώρας»

Πρόκειται για νέο οικιστικό νόμο με τον οποίο καθορίζονται οι κατευθυντήριες αρχές, οι όροι, οι διαδικασίες και οι μορφές για την βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των ευρύτερων περιοχών των πόλεων και οικισμών της χώρας.

θ. N.2545/1997 (ΦΕΚ 254/A/15.12.1997) «Βιομηχανικές και επιχειρηματικές περιοχές και άλλες διατάξεις»

Καθορίζει τους όρους ίδρυσης και λειτουργίας των βιομηχανικών και επιχειρηματικών περιοχών.

ι. N.2742/1999 (ΦΕΚ 207/A/07.10.1999) «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη & άλλες διατάξεις»

Πρόκειται για το νέο νόμο για την χωροταξία με τον οποίο θεσπίζονται οι θεμελιώδεις αρχές και θεσμοθετούνται σύγχρονα όργανα, διαδικασίες και μέσα άσκησης χωροταξικού σχεδιασμού που προωθούν την αειφόρο και ισόρροπη ανάπτυξη, κατοχυρώνουν την παραγωγική και κοινωνική συνοχή, διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος στο σύνολο του εθνικού χώρου και στις επιμέρους ενότητες του και ενισχύουν τη θέση της χώρας στο διεθνές και ευρωπαϊκό πλαίσιο.

3.4. Πληροφορίες για τη χρήση γης ανά περιοχή

Η χρήση γης σε μία συγκεκριμένη περιοχή της Ελλάδος καθορίζεται από τα εξής στοιχεία:

Μέσα στα πλαίσια δήμων για τους οποίους υπάρχει Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ), η χρήση γης καθορίζεται από αυτό το ΓΠΣ. Μέσα στα πλαίσια του ΓΠΣ περιγράφεται και η ύπαρξη Βιομηχανικών Περιοχών στη συγκεκριμένη περιοχή. Η χρήση γης στα πλαίσια των Βιομηχανικών Περιοχών ορίζεται από το Π.Δ.3/6.3.1987 (ΦΕΚ 166Δ') και τον Ν.2545/1997.

Εκτός των ορίων των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων, η χρήση γης διέπεται από συγκεκριμένους κανόνες οι οποίοι προσδιορίζονται στα Π.Δ. της 31.5.85 (ΦΕΚ 270/Δ/85), της 3.5.85 (ΦΕΚ 181/Δ/85), της 13.3.81 (ΦΕΚ 138/Δ/81) και της 16.5.89 (ΦΕΚ 293/Δ/89).

Στα διατάγματα αυτά ορίζεται η ελάχιστη απόσταση από οικισμούς διαφορετικών πληθυσμιακών πυκνοτήτων, στην οποία μπορούν να εγκατασταθούν δραστηριότητες διαφορετικού βαθμού όχλησης. Έτσι, γύρω από πόλεις και οικισμούς με πληθυσμό μεγαλύτερο των 2000 κατοίκων, βάσει της τελευταίας εκάστοτε απογραφής, και σε ζώνη που εκτείνεται σε πλάτος 700 μέτρα, για πόλεις και οικισμούς με πληθυσμό από 2001 μέχρι και 10000 κατοίκους και 1000 μέτρα για πόλεις με πληθυσμό άνω των 10000 κατοίκων, απαγορεύεται η ανέγερση νέων βιομηχανικών εγκαταστάσεων μέσης ή υψηλής όχλησης. Για τους οικισμούς οι οποίοι έχουν πληθυσμό μέχρι 2000 κατοίκους, απαγορεύεται η ανέγερση βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων μέσης και υψηλής όχλησης εντός των εγκεκριμένων ορίων των οικισμών και εντός ζώνης που εκτείνεται περιμετρικά του οικισμού και σε απόσταση 500μ. από τα όρια του οικισμού, όπως αυτά ισχύουν. Το πλάτος της ζώνης αυτής μειώνεται μέχρι τα 200 μ. σε όλη την περίμετρο του οικισμού ή σε τμήμα αυτής, για τους στάσιμους οικισμούς, όπου ο όρος στάσιμος οικισμός, προσδιορίζεται στο Π.Δ. της 3.5.85 (ΦΕΚ Δ'181).

Οι παραπάνω προκαθορισμένες αποστάσεις ισχύουν υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχουν άλλες δεσμευτικές αποφάσεις για την περιοχή, οι οποίες να προσδιορίζουν συγκεκριμένους περιορισμούς λόγω ειδικών συνθηκών π.χ. περιοχές προστασίας υδροβιότοπων, αρχαιολογικοί χώροι, δασικές εκτάσεις ή εκτάσεις φυσικού κάλλους, γη υψηλής παραγωγικότητας.

Ειδικότερα, για την Αττική και τα νησιά Σαλαμίνα και Αίγινα ισχύει το περιοριστικό καθεστώς του Π.Δ. 84/1984, το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη πριν από οποιοδήποτε προγραμματισμό ή σχεδιασμό, επέκταση ή εκσυγχρονισμό νέας δραστηριότητας.

Για περισσότερες πληροφορίες που αφορούν την θεσμοθετημένη χρήση γης στις περιοχές συγκεκριμένου νομού είναι απαραίτητη η επαφή με την κατά τόπους αρμόδια Υπηρεσία.

3.5. Η διαδικασία για την χωροθέτηση μιας νέας δραστηριότητας

Η πρώτη ενέργεια για τον έλεγχο της συμβατότητας της φύσης και του μεγέθους της δραστηριότητας που σχεδιάζεται να ιδρυθεί σε ένα συγκεκριμένο χώρο, με την χρήση γης που έχει καθοριστεί για αυτόν τον χώρο είναι η υποβολή σχετικού ερωτήματος, στην Υπηρεσία Πολεοδομίας της Νομαρχίας που είναι αρμόδια για τη συγκεκριμένη περιοχή.

Εφόσον η απάντηση στο ερώτημα αυτό είναι θετική, ο επενδυτής, θα πρέπει να ακολουθήσει τις διαδικασίες που προβλέπονται στον [Ν.3010/2002](#) και στην απόφαση [ΗΠ 15393/2332/2002](#) για την έγκριση όρων για την προστασία του περιβάλλοντος στις περιπτώσεις που αυτό απαιτείται.

Έως τον Απρίλιο του 2002 οπότε δημοσιεύτηκε ο Ν.3010/2002, βρισκόταν σε ισχύ ο [Ν.1650/1986](#), και η [ΥΑ 69269/5387/90](#). Σε αυτόν το νόμο στο (αρθ.4) ο επενδυτής στις περιπτώσεις που προβλεπόταν, θα έπρεπε να προχωρήσει στη διαδικασία Προέγκρισης Χωροθέτησης, με αίτηση και κατάθεση των απαιτούμενων δικαιολογητικών στην αρμόδια αρχή (Κεντρική ή περιφερειακή Υπηρεσία Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ).

Οι διαδικασίες που προβλέπονταν στο Ν.1650/1986 (αρθ.4) και την ΥΑ 69269/5387/90 για την προέγκριση χωροθέτησης και την έγκριση περιβαλλοντικών τροποποιήθηκαν, τον Απρίλιο του 2002 που δημοσιεύτηκε ο Ν.3010/2002, ο οποίος εναρμονίζει τον Ν.1650/1986 με τις Ευρωπαϊκές οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε.

Ο νέος νόμος ορίζει νέες κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων (αρθ. 3) και θέτει νέες διαδικασίες που αφορούν την έγκριση περιβαλλοντικών όρων. Οι νέες κατηγορίες δραστηριοτήτων που ορίζει ο νέος νόμος καθορίζονται αναλυτικά στην απόφαση ΗΠ 15393/2332/2002 που δημοσιεύτηκε τον Αύγουστο του 2002.

Στον ίδιο νόμο ορίζεται και η διαδικασία της «προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης» η οποία διενεργείται από την αρμόδια κατά τον νόμο αρχή (παρ10α.) και αποτελεί ένα πρώτο στάδιο για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νέο νόμο.

Στις μεταβατικές του διατάξεις (Αρθ. 6) ο νέος νόμος προβλέπει ότι οι διαδικασίες προέγκρισης χωροθέτησης ή έγκρισης περιβαλλοντικών όρων που εκκρεμούν μέχρι την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων που ακολουθούν το νέο νόμο, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται, θεωρώντας ότι η προέγκριση χωροθέτησης συνιστά γνωμοδότηση της αρμόδιας υπηρεσίας υπό την έννοια της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης της δραστηριότητας, όπως αυτή ορίζεται στον νέο νόμο.

Επίσης αναφέρεται (Αρθ.6, παρ.3) ότι όπου στο Ν.1650/1986 για την προστασία του περιβάλλοντος ή άλλο νόμο αναφέρεται ο όρος «προέγκριση χωροθέτησης» νοείται εφεξής προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση.

3.6. Περιοχές για τις οποίες δεν απαιτείται Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (Προέγκριση Χωροθέτησης)

Εφόσον η περιοχή της προγραμματιζόμενης εγκατάστασης διαθέτει οργανωμένους χώρους με κατάλληλη υποδομή για υποδοχή βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων, είναι κατ' αρχήν δυνατή η εγκατάσταση, χωρίς να απαιτείται Προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση (Αρθ.4 του Ν.1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με το Ν.3010/2002 Αρθ.2, παρ.6στ)

3.7. Θεσμικό πλαίσιο

- Π.Δ. 13.3.1981 (ΦΕΚ Δ'138)
- [Ν.1650/1986](#) ΦΕΚ 160Α/18-10-1986
- [ΥΑ 69269/5387/90](#) (άρθρο 8) ΦΕΚ 678 Β/25-10-1990
- [Ν.2516/97](#) (άρθρο 7) ΦΕΚ 159 Α/8-8-1997
- [Ν. 2545/1997](#) ΦΕΚ 254 Α/15-12-1997

4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

Για την έκδοση της οικοδομικής άδειας απαιτούνται μια σειρά από μελέτες και δικαιολογητικά τα οποία περιγράφονται στη συνέχεια.

4.1. Διαδικασία – Δικαιολογητικά

Για τη χορήγηση της οικοδομικής άδειας απαιτούνται τα ακόλουθα σχέδια και δικαιολογητικά:

- α. Αίτηση του ενδιαφερομένου στην οποία είναι ενσωματωμένα σε ενιαίο τεύχος έντυπα με τις δηλώσεις ανάθεσης, ανάληψης (μελέτης, επίβλεψης), φύλλο ελέγχου, ειδικό έντυπο προϋπολογισμού.
- β. Τοπογραφικό διάγραμμα και διάγραμμα κάλυψης σύμφωνα με τις προδιαγραφές.
- γ. Αρχιτεκτονική μελέτη, σύμφωνα με τις προδιαγραφές.
- δ. Στατική μελέτη, σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τους κανονισμούς.
- ε. Μελέτη θερμομόνωσης.
- στ. Μελέτη υδραυλικών εγκαταστάσεων και αποχετεύσεων όπου απαιτούνται, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και τους κανονισμούς.
- ζ. Μελέτες ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, όπου απαιτούνται, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και τους κανονισμούς.
- η. Μελέτη παθητικής πυροπροστασίας σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και τους κανονισμούς.
- θ. Μελέτη ενεργητικής πυροπροστασίας, όπου απαιτείται, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και τους κανονισμούς.
- ι. Μελέτη αερίων καυσίμων, όπου απαιτείται, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές και τους κανονισμούς.
- ια. Εγκρίσεις άλλων υπηρεσιών, που απαιτούνται κατά τις κείμενες διατάξεις.
- ιβ. Τίτλος ιδιοκτησίας και πρόσφατο πιστοποιητικό ιδιοκτησίας από το υποθηκοφυλάκειο για κάθε οικόπεδο ή γήπεδο που είναι άρτιο κατά παρέκκλιση ή βρίσκεται εκτός σχεδίου.
- ιγ. Αποδεικτικό κατάθεσης αμοιβής του μελετητή μηχανικού.
- ιδ. Συμβολαιογραφική δήλωση των προβλεπόμενων χώρων στάθμευσης, που προβλέπεται στην παρ.2 του Αρθ-310 και μεταγραφή της ή αποδεικτικό καταβολής της απαιτούμενης εισφοράς.
- ιε. Αιτιολογημένη έκθεση του μελετητή μηχανικού της παρ.2 του Αρθ-327.

Η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας πρέπει απαραίτητα να συνοδεύεται με τις μελέτες και δικαιολογητικά των εδαφ.α, β, γ, η, ιγ, και εδαφ.ιε της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και τα δικαιολογητικά των εδαφίων ια και ιβ όπου απαιτούνται. Σε περίπτωση που η αίτηση δεν συνοδεύεται από τα παραπάνω στοιχεία δεν γίνεται δεκτή και επιστρέφεται ακόμη και αν έχει πρωτοκολληθεί. Οι υπόλοιπες μελέτες και δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έκδοση της οικοδομικής άδειας μπορεί να υποβληθούν και μετά την έγκριση της αρχιτεκτονικής μελέτης, μέσα στην προθεσμία της παρ.8 του Αρθ-333.

Ο τρόπος σύνταξης και παρουσίασης των μελετών γίνεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ισχύουν κάθε φορά.

Η αρμόδια υπηρεσία μπορεί σε κάθε περίπτωση να ζητεί, όταν κρίνει αναγκαίο, την προσαγωγή των τίτλων ιδιοκτησίας του οικοπέδου, στο οποίο θα εκτελεστούν τα έργα, καθώς και κάθε άλλο επίσημο έγγραφο διασαφηνιστικό των ορίων και γενικά της κατάστασης αυτού.

Οι οικοδομικές άδειες υπόκεινται στα τέλη που προβλέπονται από ειδικές σχετικές διατάξεις.

4.2. Εξαιρέσεις / Ειδικές περιπτώσεις

Ειδικά για την τοποθέτηση οικίσκου στέγασης μηχανημάτων σταθμών ραδιοεπικοινωνίας και δομικών κατασκευών της παρ.2 του Αρθ-255 δεν απαιτείται η έκδοση οικοδομικής άδειας, αλλά έγκριση που χορηγείται από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία ύστερα από έλεγχο των παρακάτω δικαιολογητικών:

- α. Αίτηση ενδιαφερομένου
- β. Δηλώσεις αναθέσεων και αναλήψεων των μελετών και επιβλέψεων του έργου.
- γ. Τοπογραφικό διάγραμμα συνοδευόμενο από σαφές οδοιπορικό, όπου απαιτείται και διάγραμμα κάλυψης.
- δ. Σχηματική τομή του κτιρίου με υψόμετρα, σε κλίμακα 1: 200 και κάτωφη δώματος ή χώρου του κτιρίου σε κλίμακα 1:50, όπου απαιτείται.
- ε. Σχέδια του οικίσκου σε κλίμακα 1:50 και σε πρόσφορη κατά περίπτωση κλίματα της δομικής κατασκευής πάνω στην οποία τοποθετείται η κεραία, εγκεκριμένα από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.

- στ. Στατική μελέτη του οικίσκου και της δομικής κατασκευής, πάνω στην οποία τοποθετούνται οι κεραίες, μη δήλωση αντοχής δύο πολιτικών μηχανικών, στις περιπτώσεις κατασκευής τους σε υφιστάμενο κτίριο, ή μελέτη ενίσχυσης του κτιρίου, όταν απαιτείται.
- ζ. Φωτογραφία της κύριας όψης του υφιστάμενου κτιρίου.
- η. Οι εγκρίσεις της παρ.4 του Αρθ-274, όπου απαιτείται.
- θ. Υπεύθυνη δήλωση του Ν-1599/86, ότι το κτίριο πάνω ή μέσα στο οποίο τοποθετούνται οι εγκαταστάσεις υφίσταται μονίμως.
- ι. Προϋπολογισμός του έργου και σημειώματα πληρωμής φόρων, εισφορών και αμοιβών μηχανικών.

Σε περιοχές που έχουν ενταχθεί ή εντάσσονται σε εγκεκριμένο σχέδιο με τις διατάξεις του ΝΔ/17-7-23 και οι υποχρεώσεις για αποζημίωση λόγω ρυμοτομίας έχουν καταβληθεί για λογαριασμό του υπόχρεου από το Δημόσιο, το δήμο ή την κοινότητα ή οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο, δεν επιτρέπεται η χορήγηση οικοδομικής άδειας στον υπόχρεο ιδιοκτήτη πριν βεβαιωθούν από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία στο δημόσιο ταμείο οι οφειλές του για αποζημίωση λόγω ρυμοτομίας και πριν να έχει καταβάλει τις δόσεις που οφείλει μέχρι το χρόνο χορήγησης της άδειας.

Σε περιοχές που εντάσσονται σε εγκεκριμένο σχέδιο με τις διατάξεις του Ν-1337/83 δεν επιτρέπεται η χορήγηση οικοδομικής άδειας στον υπόχρεο ιδιοκτήτη πριν να βεβαιωθεί από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία στο δημόσιο ταμείο η οφειλή του για εισφορά σε χρήμα και πριν να έχει καταβάλει τουλάχιστον τις δόσεις που οφείλονται μέχρι το χρόνο χορήγησης της άδειας καθώς και πριν να υποβάλει τα στοιχεία της παρ.5 περιπτ.α2 του Αρθ-48.

Σε περιοχή που κηρύσσονται υπό κτηματογράφηση σε περίπτωση παράλειψης υποβολής της δήλωσης του Αρθ-2 παρ.1 του Ν-2308/95 απαγορεύεται η χορήγηση οικοδομικής άδειας.

Συμπληρωματικά στοιχεία για ειδικά κτίρια :

Πέραν των προαναφερθέντων δικαιολογητικών και προκειμένου για την έκδοση άδειας για ειδικά κτίρια απαιτούνται τα εξής συμπληρωματικά στοιχεία, αναλόγως της χρήσεως του κτιρίου :

- α. Κτίρια βιομηχανικά και βιοτεχνικά: έγκριση του υπουργείου Βιομηχανίας προκειμένου για προσθήκες σε εργοστάσια, απόφαση της γενικής διεύθυνσης πολιτικής άμυνας για την κατασκευή ή μη καταφυγίου και έγκριση της διεύθυνσης οικισμού για τυχόν πολεοδομικές παρεκκλίσεις.
- β. Κτίρια πτηνοτροφείων, στάβλων, βουστασίων και παρεμφερών εγκαταστάσεων: έγκριση του υπουργείου Υγείας με θεώρηση τοπογραφικού διαγράμματος και να τηρούνται οι προβλεπόμενες αποστάσεις από κατοικημένες περιοχές,

Σε ό,τι αφορά την ανέγερση οικοδομών σε χώρους οικοδομήσιμους οι οποίοι, όμως έχουν χαρακτηρισθεί για άλλο σκοπό, πριν χορηγηθεί η άδεια θα ερωτάται ο αντίστοιχος φορέας του οικοπέδου, ο οποίος εντός τακτής προθεσμίας θα πρέπει να απαλλοτριώσει τον χώρο, άλλως θα χορηγείται η άδεια.

4.3. Διάρκεια ισχύος - Αναθεώρηση

Οι οικοδομικές άδειες αν δεν ανακληθούν ή ακυρωθούν ισχύουν μέχρι την αποπεράτωση των προβλεπόμενων από αυτές οικοδομικών εργασιών που πιστοποιείται με τη σχετική θεώρηση της άδειας και όχι περισσότερο από τέσσερα (4) χρόνια από την έκδοσή τους. Κατ εξαίρεση ο χρονικός περιορισμός των τεσσάρων (4) χρόνων αυξάνεται σε έξι (6) χρόνια στις περιπτώσεις ανέγερσης ξενοδοχειακών μονάδων δυναμικότητας πάνω από 300 κλίνες ή κτιριακών εγκαταστάσεων παραγωγικών δραστηριοτήτων βιομηχανικής χρήσης εμβαδού πάνω από 5.000 τ.μ. ή όγκου παραπάνω από 15.000 κ.μ.

Κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας και για το υπόλοιπο του χρόνου ισχύος της απαιτείται και επιβάλλεται αναθεώρηση και στις πιο κάτω περιπτώσεις:

- α. Αλλαγή ή παραίτηση του επιβλέποντος το έργο μηχανικού.
- β. Αλλαγή τίτλου ή ονόματος στο οποίο εκδόθηκε η άδεια.
- γ. Μερική ή ολική τροποποίηση της αρχιτεκτονικής ή στατικής ή και των υπόλοιπων μελετών με ή χωρίς αλλαγή του περιτυπώματος του κτιρίου αλλά χωρίς αύξηση του συντελεστή δόμησης που χρησιμοποιήθηκε κατά την έκδοση της άδειας και του όγκου του κτιρίου.
- δ. Αύξηση του συντελεστή δόμησης που χρησιμοποιήθηκε κατά την έκδοση της άδειας.
- ε. Αύξηση του όγκου της οικοδομής
- στ. Αλλαγή της χρήσης του κτιρίου.

Ειδικότερα, στην περίπτωση α, η αίτηση για αναθεώρηση της άδειας συνοδεύεται από λεπτομερή τεχνική έκθεση του νέου επιβλέποντος, στην οποία περιγράφεται το στάδιο των εργασιών και από φωτογραφίες του κτιρίου στις οποίες φαίνεται και ο περιβάλλων χώρος διαμορφωμένος ή όχι ακόμη.

Οι οικοδομικές εργασίες στην περίπτωση αυτή διακόπτονται αμέσως και επαναλαμβάνονται μόνο μετά την αναθεώρηση της άδειας. Για τις περιπτώσεις με στοιχεία γ, δ, ε, οι αντίστοιχες εργασίες πρέπει να αρχίζουν μετά από τη χορήγηση της σχετικής αναθεώρησης της οικοδομικής άδειας, όπως και για την περίπτωση στ, αν για την αλλαγή της χρήσης του κτιρίου πρέπει να γίνουν τροποποιητικές εργασίες, δηλαδή επιβάλλεται αλλαγή της μελέτης.

Η οικοδομική άδεια αναθεωρείται για την παράταση της ισχύος της μετά από αυτοψία με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α. Αν μέχρι τη λήξη της ισχύος της άδειας, έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός της οικοδομής, η άδεια αναθεωρείται για αόριστο χρόνο, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 259.
- β. Αν μέχρι τη λήξη της ισχύος της άδειας δεν έγιναν οικοδομικές εργασίες ή δεν έχει ολοκληρωθεί πλήρως ο φέρων οργανισμός της οικοδομής η άδεια αναθεωρείται για τέσσερα (4) χρόνια από την ημερομηνία της λήξης της.
- γ. Αν μέχρι τη λήξη της ισχύος της αναθεώρησης, σύμφωνα με τα παραπάνω έχει ολοκληρωθεί ο φέρων οργανισμός της οικοδομής, εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης 1 της παρούσας παραγράφου.

Δεν απαιτείται αναθεώρηση της άδειας, στις παρακάτω περιπτώσεις:

- α. Για μικρής σημασίας τροποποιήσεις της αρχιτεκτονικής μελέτης (που δεν αλλάζουν τη χρήση) και τοπικής σημασίας μεταβολές του φέροντος οργανισμού του κτιρίου, καθώς και των υπόλοιπων μελετών, μετά από κρίση του προϊσταμένου της υπηρεσίας ή ενός ή περισσότερων εξουσιοδοτημένων από τον προϊστάμενο υπαλλήλων.
- β. Για μεταβολές των διαστάσεων του κτιρίου και του οικοπέδου, εφόσον με τις αποκλίσεις αυτές δεν παραβιάζονται ο συντελεστής δόμησης που χρησιμοποιήθηκε κατά την έκδοση της άδειας και οι υποχρεωτικές αποστάσεις του κτιρίου από τα όρια του οικοπέδου. Οι αποκλίσεις αυτές δεν επιτρέπεται να είναι μεγαλύτερες του 2% των μηκών των πλευρών του οικοπέδου με μέγιστο 20 εκ. και 2% με μέγιστο 10 εκ. των διαστάσεων του κτιρίου.

Στις παραπάνω περιπτώσεις α και β υποχρεούται ο ενδιαφερόμενος να ενημερώσει το φάκελο της οικοδομικής άδειας πριν από τη θεώρηση της άδειας για ηλεκτροδότηση - υδροδότηση.

Σε κάθε περίπτωση αναθεώρησης ή ενημέρωσης άδειας για στοιχεία για τα οποία υπάρχει έγκριση της ΕΠΑΕ, απαιτείται νέα έγκριση της ΕΠΑΕ η οποία και κρίνει αν η τροποποίηση είναι μικρής σημασίας, οπότε υπάγεται στην περίπτωση της ενημέρωσης ή αντιθέτως είναι ουσιώδης οπότε απαιτείται αναθεώρηση.

Κατά τις αναθεωρήσεις των οικοδομικών αδειών οι κάθε είδους κρατήσεις και εισφορές που καταβλήθηκαν κατά την έκδοση της άδειας συμψηφίζονται κατά τη χορήγηση της αναθεώρησης.

Για τις περιπτώσεις που δεν είναι απαραίτητη η αναθεώρηση, αλλά μόνο η ενημέρωση του φακέλου της άδειας, δεν απαιτούνται πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις.

Οι άδειες κατεδάφισης, επιχωμάτωσης ή εκσκαφών ισχύουν για έξι (6) μήνες από την έκδοσή τους, εφόσον δεν ανακληθούν ή ακυρωθούν.

Σε περίπτωση διακοπής των οικοδομικών εργασιών στο διάστημα της πρώτης τετραετίας που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα των ενδιαφερομένων (π.χ. διακοπή λόγω εύρεσης αρχαιοτήτων) ή λόγω ανώτερης βίας, παρατείνεται η ισχύς της άδειας για όσο χρόνο έχουν διακοπεί οι εργασίες.

Το κείμενο που αφορά στη διαδικασία της έκδοσης της οικοδομικής άδειας προέρχεται από τη δομική ενημέρωση www.domiki.gr

5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

5.1. Γενικά

Η επίλυση των περιβαλλοντικών ζητημάτων με τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για τη προστασία του περιβάλλοντος από τις επιχειρήσεις, αποτελεί σημαντικό βήμα της διαδικασίας αδειοδότησης. Κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα θα πρέπει πρωταρχικά να διασφαλίζει την προστασία του περιβάλλοντος σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία.

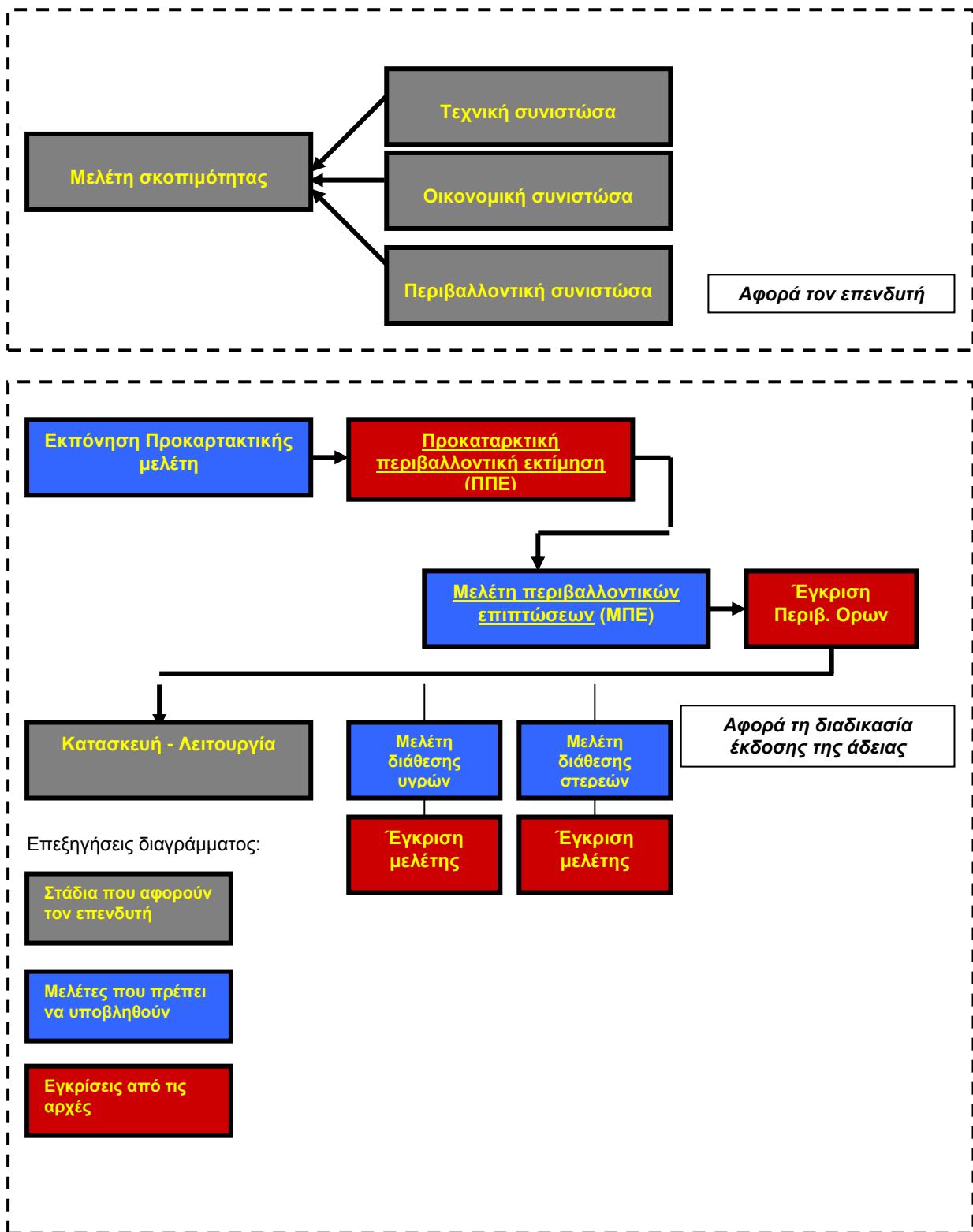
Για την αδειοδότηση των εγκαταστάσεων σε ό,τι αφορά τα περιβαλλοντικά ζητήματα θα πρέπει αρχικώς να διερευνηθεί η κατηγορία της δραστηριότητας της επιχείρησης. Με βάση αυτή συντάσσονται οι κατάλληλες μελέτες και ορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αδειοδότηση της επιχείρησης.

Με την απόφαση της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων επιβάλλονται προϋποθέσεις, όροι, περιορισμοί και διαφοροποιήσεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά.

Οι απαιτούμενες μελέτες οι οποίες συνήθως εκπονούνται για την αδειοδότηση των επιχειρήσεων σε ότι αφορά στα περιβαλλοντικά ζητήματα είναι:

- Η προκαταρκτική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Η μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Η μελέτη της διάθεσης των στερεών αποβλήτων.
- Η μελέτη της διάθεσης των υγρών αποβλήτων.

Η διαδικασία της έκδοσης των περιβαλλοντικών όρων μπορεί χαρακτηριστικά να σχηματοποιηθεί όπως παρακάτω:

5.2. Θεσμικό πλαίσιο

Το θεσμικό πλαίσιο για τις ΜΠΕ τέθηκε σε ισχύ για πρώτη φορά στην Ελλάδα το 1981 με το ΠΔ 1180/81. Το ΠΔ αφορούσε την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων αποκλειστικά των βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Το συνολικό θεσμικό πλαίσιο για την προστασία του περιβάλλοντος εκδόθηκε με τον [Ν. 1650/86](#) ο οποίος αποτελεί τη βάση για την προστασία του περιβάλλοντος.

Το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο περιλαμβάνει εθνικούς νόμους αλλά και εναρμονισμένες κοινοτικές οδηγίες.

Συνοπτικά οι νόμοι οι οποίοι σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος και τις μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων είναι:

- [Ν. 1650/86](#) ΦΕΚ (160/A) για την προστασία του περιβάλλοντος.
- [ΗΠ 15393/2332/2002](#) για την κατηγοριοποίηση των δραστηριοτήτων.
- [Ν. 3010/2002](#) για τη μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- KYA 69269/5387/1990 ΦΕΚ 678B/25.10.1990
- [ΥΑ 95209/94](#) έγκριση περιβαλλοντικών όρων από τους Νομάρχες.
- [ΥΑ 10537](#) καθορισμός της αντιστοιχίας της κατάταξης βιομηχανικών – βιοτεχνικών δραστηριοτήτων της [KYA 69269/90](#) με την αναφερόμενη στις πολεοδομικές ή άλλες διατάξεις διάκριση των δραστηριοτήτων σε χαμηλή μέση και υψηλή όχληση. Με την κατάργηση της KYA 69296/90 και την αντικατάσταση της με το Ν3010 θα πρέπει να επαναπροσεγγιστεί και να επανακαθοριστεί η αντιστοίχιση των δραστηριοτήτων χαμηλής, μέσης και υψηλής όχλησης με βάση τη νέα κατηγοριοποίηση.
- [ΚΥΑ ΗΠ 11014/Φ104/2003](#), ΦΕΚ 332B/20-03-2003 για τη διαδικασία προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

Οι απαιτούμενες μελέτες οι οποίες συνήθως εκπονούνται για την αδειοδότηση των επιχειρήσεων είναι:

- Η προκαταρκτική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Η μελέτη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- Η μελέτη της διάθεσης των στερεών αποβλήτων.

- Η μελέτη της διάθεσης των υγρών αποβλήτων.

5.3. Η κατάταξη των δραστηριοτήτων

Η κατάταξη των έργων σε δραστηριότητες γίνεται με βάση την εναρμόνιση της κοινοτικής οδηγίας 11/97/ΕΚ. Σύμφωνα με την ΗΠ 15393/2332/02 ΦΕΚ – 1022/B/5-8-02 η κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων γίνεται σε κατηγορίες.

Όπως ορίζεται στο άρθρο 4 τα έργα και οι δραστηριότητες της πρώτης κατηγορίας Α και της δεύτερης κατηγορίας Β του Αρθ-3 του Ν. 1650/86 υποδιαιρούνται στις υποκατηγορίες ένα (1) και δύο (2) για την πρώτη κατηγορία (Α) και στις υποκατηγορίες τρία (3) και τέσσερα (4) για τη δεύτερη κατηγορία (Β). Στα παραρτήματα της οδηγίας και για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις και εργασίες διαρρύθμισης βιομηχανικών ζωνών αναλύονται οι παραπάνω κατηγορίες με βάση την παραγωγική δυναμικότητα

Τα βασικά σημεία της οδηγίας κατατάσσει τα έργα σε δύο βασικές κατηγορίες. Την πρώτη και τη δεύτερη κατηγορία όπως ορίζεται από την οδηγία.

Τα έργα κατατάσσονται και χωρίζονται σε δύο υποομάδες. Στην 1^η Υποομάδα και στη 2^η Υποομάδα.

Υπάρχει και μια τρίτη ομάδα έργων (Γ) η οποία έχει πολύ μικρές επιπτώσεις στο περιβάλλον και οι οποίες και εξαιρούνται της διαδικασίας που περιγράφεται στο παρόν κείμενο.

Τα έργα και οι δραστηριότητες που αφορούν στις βιομηχανικές εγκαταστάσεις και τις εργασίες διαρρύθμισης βιομηχανικών ζωνών, βρίσκονται στην 9^η ομάδα. Με την κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων σε ομάδες διευκολύνεται:

- ο καθορισμός των προδιαγραφών για τις μελέτες και τις προμελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων.
- ο έλεγχος και η αξιολόγηση των μελετών αυτών από τις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το Αρθ-4 του Ν-1650/86 όπως αντικαταστάθηκε με το Αρθ-2 του Ν 3010/02.

5.4. Η προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση (ΠΠΕ)

Σήμερα με την κατάργηση της γνωστής προέγκρισης χωροθετήσης, η προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση δεν αποτελεί απόφαση. Είναι το απαραίτητο στάδιο πριν από την εκπόνηση της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Κατά τη προκαταρκτική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων θα πρέπει να εξετάζονται το σύνολο των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου να προδιαγράφεται η προτεινόμενη τεχνολογία και να προτείνονται εναλλακτικές λύσεις.

Αποτελεί σύμφωνα με την μέχρι τώρα ισχύουσα νομοθεσία απαραίτητη έγκριση ενώ με την εφαρμογή του Ν 3010 αποτελεί γνωμοδότηση ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία, τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά, τη χρήση των φυσικών πόρων, την παραγωγή των αποβλήτων, τη ρύπανση και τις οχλήσεις καθώς και τον κίνδυνο ατυχημάτων.

Προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση δεν απαιτείται στις θεσμοθετημένες βιομηχανικές περιοχές και ζώνες και στις περιπτώσεις που η χωροθέτηση προβλέπεται από νόμο ή εγκεκριμένο χωροταξικό ή πολεοδομικό ή ρυθμιστικό σχέδιο, όπως και σε μερικές ακόμη ειδικές περιπτώσεις.

Για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη οι γενικές και ειδικές κατευθύνσεις της χωροταξικής πολιτικής, όπως αυτές προκύπτουν από τα εγκεκριμένα χωροταξικά σχέδια, η περιβαλλοντική ευαισθησία της περιοχής, τα χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τα οφέλη και οι θετικές επιπτώσεις στο φυσικό και στο ανθρωπογενές περιβάλλον.

Η ΠΠΕ περιλαμβάνει συνήθως πληροφορίες ως προς:

- Τη θέση και το μέγεθος του έργου.
- Το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία, τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά της δραστηριότητας.
- Τις συνθήκες της περιοχής που θα πραγματοποιηθεί η δραστηριότητα.
- Τη χρήση των φυσικών πόρων.
- Τη συσσωρευτική δράση με άλλα έργα.
- Την παραγωγή αποβλήτων.

- Την προκαλούμενη ρύπανση και τις οχλήσεις.
- Την πρόληψη των ατυχημάτων ιδίως από τη χρήση ουσιών.
- Συνοπτική περιγραφή των κύριων εναλλακτικών λύσεων.

Η μελέτη για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση θα πρέπει να έχει σε έξι αντίγραφα τα παρακάτω δικαιολογητικά. Αυτά θα πρέπει να δοθούν και σε ηλεκτρονική μορφή.

- Τοπογραφικό διάγραμμα (απόσπασμα χάρτου Γ.Υ.Σ.) της ευρύτερης περιοχής, κλίμακας από 1:50.000 έως 1:20.000 με ιδιαίτερη επισήμανση της θέσης του γηπέδου.
- Τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου, κλίμακα 1:1000 έως 1:200.
- Σειρά φωτογραφιών με ιδιαίτερη επισήμανση του γηπέδου της εγκατάστασης.
- Ερωτηματολόγιο σύμφωνα με τον Πίνακα 3 του άρθρου 16 της ΚΥΑ 69269/5387/1990.

Η έγκριση της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης μιας προγραμματισμένης δραστηριότητας, επένδυσης, συνίσταται σε γνωμοδότηση ως προς της θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία, τα γενικά τεχνικά στοιχεία της προγραμματισμένης δραστηριότητας και δεν υποκαθιστά απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις από άλλους φορείς και υπηρεσίες.

5.5. Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΜΠΕ)

Ο νόμος Ν 3010/02 αντικαθιστά με το άρθρο 3 το άρθρο 5 του Ν 1650/1986

Σε αυτό αναφέρεται ότι πριν από τη γνωμοδότηση θα πρέπει να τίθεται το περιεχόμενο του φακέλου της ΜΠΕ στη διάθεση του κοινού. Το περιεχόμενο της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων θα πρέπει να είναι συμβατό με την κείμενη νομοθεσία.

Η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων θα πρέπει να περιλαμβάνει τις εξής πληροφορίες:

- Περιγραφή της δραστηριότητας

- Περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης του περιβάλλοντος με τα απαραίτητα στοιχεία και τεκμηριώσεις προκειμένου να γίνει αξιολόγηση και εκτίμηση των κυριότερων άμεσων και έμμεσων περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου
  - Στον άνθρωπο, στην πανίδα και τη χλωρίδα.
  - Στο έδαφος, στα νερά, στον αέρα, στο κλίμα και στο τοπίο.
  - Στα υλικά αγαθά και στην πολιτιστική κληρονομία.
  - Στην αλληλεπίδραση μεταξύ των παραγόντων που αναφέρονται.
  - Στις προηγούμενες περιπτώσεις.
- Περιγραφή μέτρων που προβλέπονται να ληφθούν προκειμένου να αποφευχθούν, να μειωθούν και εφόσον είναι δυνατόν να επανορθωθούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον
- Συνοπτική περιγραφή των κύριων εναλλακτικών λύσεων που μελετά ο κύριος της δραστηριότητας
- Απλή περιγραφή των πληροφοριών που αναφέρονται στις προηγούμενες περιπτώσεις

Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για τα έργα και τις δραστηριότητες της πρώτης κατηγορίας γίνεται με κοινή Υπουργική απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων έργων και του συναρμόδιου Υπουργού. Για την έκδοση της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων γνωμοδοτούν κατά περίπτωση οι οργανισμοί που έχουν συσταθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 3 του Ν. 2508/1997, του Ν. 1515/1985 και το οικείο Νομαρχιακό Συμβούλιο.

Τέλος θα πρέπει να σημειωθεί ότι η νομοθεσία προβλέπει ότι αν από τη λειτουργία της εγκατάστασης δεν προστατεύεται επαρκώς το περιβάλλον, τότε νέα απόφαση επιβάλλει πρόσθετους όρους ενώ σε άλλες περιπτώσεις αναθεωρείται η τροποποίηση της άδειας λειτουργίας των βιομηχανικών εγκαταστάσεων.

Επιπλέον, σύμφωνα με την αριθ. Οικ 68265/02.10.2000 Εγκύκλιο της ΔΠΣ του ΥΠΙΕΧΩΔΕ που αφορά στην ερμηνεία και εφαρμογή του ΠΔ 256/98 «Περί κατηγοριών μελετών», η ΜΠΕ θα πρέπει να εκπονείται και να υπογράφεται από κάτοχο του μελετητικού πτυχίου κατηγορίας 27 και να συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/1986 με την οποία ο μελετητής ή ο νόμιμος εκπρόσωπος του γραφείου μελετών του έργου θα βεβαιώνει ότι είναι κάτοχος του μελετητικού πτυχίου κατηγορίας 27, με συγκεκριμένη αναφορά στο αριθμό πτυχίου, στο χρόνο κτήσης, τη διάρκεια ισχύος του και στο δικαίωμα υπογραφής της συγκεκριμένης μελέτης σύμφωνα με την τάξη του πτυχίου.

Ακολουθεί σύντομο παράδειγμα περιβαλλοντικής έκθεσης [υποκατηγορίας Β4](#).

5.6. Η μελέτη διάθεσης υγρών αποβλήτων

Η μελέτη της διάθεσης υγρών αποβλήτων απαιτείται στη περίπτωση που η επιχείρηση δημιουργεί υγρά απόβλητα τα οποία θα πρέπει να επεξεργάζονται. Η άδεια διάθεσης υγρών αποβλήτων ακολουθεί τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

5.7. Η μελέτη διάθεσης στερεών αποβλήτων

Η μελέτη διάθεσης στερεών αποβλήτων σχετίζεται με την αποτελεσματική συλλογή, μεταφορά και διάθεση ή αξιοποίηση των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας των εργασιών αυτών. Ιδιαίτερη προσοχή και έμφαση θα πρέπει να δίνεται στην περίπτωση των επικίνδυνων αποβλήτων όπου θα πρέπει να γίνεται ιδιαίτερη πρόβλεψη μέτρων διαχείρισης. Η σύνταξη της μελέτης θα πρέπει να γίνεται με βάση την KYA 69728/824/96 (ΦΕΚ 358Β/17-5-96)

5.8. Η ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης - IPPC

Η οδηγία 96/61 σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης προβλέπει την πρόληψη και τη λήψη αναγκαίων μέτρων ώστε να επιτευχθεί ένας υψηλός βαθμός προστασίας του περιβάλλοντος. Η προσαρμογή στην συγκεκριμένη οδηγία έχει ολοκληρωθεί και η εφαρμογή της για τις νέες εγκαταστάσεις είναι υποχρεωτική. Από το 2007 θα είναι υποχρεωτική η εφαρμογή της οδηγίας για το σύνολο των υφιστάμενων εγκαταστάσεων (για τις κατηγορίες τις οποίες περιλαμβάνει).

Οι κατηγορίες για τις οποίες εφαρμόζεται η κοινοτική οδηγία είναι:

- α. Βιομηχανίες ενεργειακών δραστηριοτήτων
- β. Παραγωγή και μεταποίηση μετάλλων
- γ. Βιομηχανία ορυκτών προϊόντων
- δ. Χημική βιομηχανία
- ε. Διαχείριση αποβλήτων (με τις επιφυλάξεις των σχετικών Οδηγιών για τα επικίνδυνα απόβλητα)
- στ. 1. Βιομηχανικές εγκαταστάσεις παραγωγής χαρτοπολτού, χαρτιού και χαρτονιού

2. Εγκαταστάσεις προεπεξεργασίας ή βαφής ινών και υφασμάτων
3. Εγκαταστάσεις δέψης δερμάτων
4. Σφαγεία
5. Εγκαταστάσεις επεξεργασίας και μεταποίησης προϊόντων διατροφής από ζωικές και φυτικές πρώτες ύλες.
6. Εγκαταστάσεις επεξεργασίας και μεταποίησης γάλακτος.
7. Εγκαταστάσεις για την εξάλειψη ή αξιοποίηση σφαγίων και ζωικών απορριμμάτων
8. Εγκαταστάσεις εντατικής εκτροφής πουλερικών και χοίρων
9. Εγκαταστάσεις επεξεργασίας της επιφάνειας υλών, αντικειμένων ή προϊόντων με τη χρησιμοποίηση οργανικών διαλυτών.
10. Εγκαταστάσεις για την παραγωγή σκληρού άνθρακα και ηλεκτρογραφίτη.

Στην προκειμένη περίπτωση που η επιχείρηση εμπίπτει στις διατάξεις της ολοκληρωμένης πρόληψης και ελέγχου της ρύπανσης η Μ.Π.Ε. θα πρέπει επιπλέον να διαθέτει τις παρακάτω πληροφορίες:

- Τα κατάλληλα προληπτικά αντιρρυπαντικά μέτρα ιδίως με τη χρήση των Β.Δ.Τ. (βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών)
- Την επιλογή των Β.Δ.Τ. που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν λαμβάνοντας υπόψη τα Κοινοτικά και Διεθνή δεδομένα και πρακτικές
- Τις πρώτες και βοηθητικές ύλες, τις ουσίες και την ενέργεια που χρησιμοποιούνται ή παράγονται από την εγκατάσταση
- Τις πηγές εκπομπών της εγκατάστασης
- Τη φύση και τις ποσότητες των προβλεπόμενων εκπομπών της εγκατάστασης καθώς και προσδιορισμό των σημαντικών επιπτώσεων των εκπομπών στο περιβάλλον
- Την προβλεπόμενη τεχνολογία και τις άλλες τεχνικές που αποσκοπούν στην πρόληψη των εκπομπών που προέρχονται από την εγκατάσταση ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, στη μείωσή τους
- Ενδεχομένως, στα μέτρα πρόληψης και αξιοποίησης των αποβλήτων που παράγει η εγκατάσταση
- Τα αναγκαία μέτρα μετά από την οριστική παύση της δραστηριότητας ώστε να αποφεύγεται κάθε κίνδυνος ρύπανσης και ο χώρος να αποκαθίσταται ικανοποιητικά
- Τα προβλεπόμενα μέτρα παρακολούθησης των εκπομπών στο περιβάλλον.

- Να καθορίζονται οριακές τιμές εκπομπής σύμφωνα με τη παραγ. 1εφ. β για τις ρυπαντικές ουσίες που αναφέρονται στο παράρτημα II του άρθρου 16 της αρ. ΗΠ 11014/703/Φ104
- Τη πρόβλεψη όρων για την ελαχιστοποίηση της διασυνοριακής ρύπανσης
- Τον καθορισμό μέτρων σχετικά με τις μη κανονικές συνθήκες λειτουργίας
- Την επιβολή υποχρέωσης της ενημέρωσης για τα αποτελέσματα της παρακολούθησης των απορρίψεων της εγκατάστασης

5.9. Ειδικοί όροι για εγκαταστάσεις εντός νομού Αττικής.

Σύμφωνα με το Νόμο [2965/2001](#) «Βιώσιμη ανάπτυξη Αττικής και άλλες διατάξεις» οι βιομηχανίες, βιομηχανικές μονάδες και τα επαγγελματικά εργαστήρια μέσης και υψηλής όχλησης, όπως αυτές ορίζονται από το ΦΕΚ 1087/5-08-2003, που λειτουργούν εντός του νομού Αττικής θα πρέπει να εφαρμόζουν και να πιστοποιούν σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης. Το σύστημα για τις μονάδες υψηλής όχλησης πρέπει να είναι πιστοποιημένο και καταχωρημένο στο μητρώο EMAS (σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό κανονισμό 761/2001 για τη συμμετοχή οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου EMAS), ενώ για τις μονάδες μέσης όχλησης η πιστοποίηση γίνεται κατά EMAS ή κατά ISO 14001.

5.10. Διαδικασία αξιολόγησης επιπτώσεων από τη βελτίωση, τροποποίηση, επέκταση ή εκσυγχρονισμό ή ανανέωση έργου ή δραστηριότητας.

Προκειμένου να εκτιμηθεί αν από τον εκσυγχρονισμό, επέκταση, βελτίωση, τροποποίηση υφισταμένων έργων ή δραστηριοτήτων επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, ο ενδιαφερόμενος φορέας υποβάλλει φάκελο του οποίου το περιεχόμενο καθορίζεται με βάση το άρθρο 2 του Ν.3010/2002. Ο φάκελος υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία με βάση την κατηγοριοποίηση της δραστηριότητας και σε σύντομο χρονικό διάστημα η υπηρεσία αποφαίνεται αν απαιτείται υποβολή ΠΠΕ ή και ΜΠΕ.

6. ΜΕΛΕΤΗ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

6.1. Υποχρέωση για Μελέτη Πυροπροστασίας

Μελέτη Πυροπροστασίας υποχρεούνται να συντάξουν οι κάτοχοι των βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων καθώς και των πάσης φύσεως μηχανολογικών εγκαταστάσεων και αποθηκών, που υπάγονται στον έλεγχο του Υπουργείου Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας.

Στις περιπτώσεις που στο χώρο των παραπάνω εγκαταστάσεων υπάρχουν αποθήκες υγρών καυσίμων ή υγραερίων πρέπει να συντάσσεται ενιαία μελέτη και να λαμβάνονται όλα τα μέτρα και μέσα πυροπροστασίας που προβλέπονται για την εγκατάσταση από τις διατάξεις τις σχετικές με τις αποθήκες καυσίμων (βλ. παρακάτω, στο Α, Ζ και Η για εφαρμογή των [ΥΑ 5905/Φ15/839 ΦΕΚ 611 Β/95, Κ.Υ.Α. ΦΕΚ 578/Β/ 29.7.1991, Δ3/14858/93 ΦΕΚ 477/Β/1.7.93](#)).

6.2. Διαδικασία υποβολής και έγκρισης της Μελέτης Πυροπροστασίας

Ένα από τα βασικά δικαιολογητικά που απαιτούνται κατά τη διαδικασία της έκδοσης Άδειας Εγκατάστασης είναι και η υποβολή της **εγκεκριμένης** Μελέτης Πυροπροστασίας. Για το λόγο αυτό και πριν η επιχείρηση προχωρήσει στην αίτηση για την Άδεια Εγκατάστασης, οφείλει να υποβάλλει την Μελέτη Πυροπροστασίας στην αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία για έλεγχο και έγκριση.

Αφού περάσει από τον έλεγχο της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, η **εγκεκριμένη** Μελέτη Πυροπροστασίας υποβάλλεται μαζί με τα υπόλοιπα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της άδειας εγκατάστασης (βλ. σχετικά [Ν.2516 ΦΕΚ Α' 159/8.8.97](#) και [ΥΑ 15/2439/77, ΦΕΚ 154/Β/15.2.2001](#) (αντικατέστησε την Φ15/οικ. 5242/248, ΦΕΚ Β'238/13.3.98)).

Έχοντας λάβει την Άδεια Εγκατάστασης, η επιχείρηση προχωρά στην κατασκευή της εγκατάστασης, βάσει των εγκεκριμένων Μελετών. Μόλις αυτές ολοκληρωθούν υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την Άδεια Λειτουργίας.

Αν έχει αλλάξει κάτι από την Άδεια Εγκατάστασης ως την Άδεια Λειτουργίας, απαιτείται η υποβολή νέας **ενημερωμένης Μελέτης Πυροπροστασίας** (βλ. άρθρο 2 της ΥΑ 15/2439/77, ΦΕΚ 154/B/15.2.2001).

Με την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών της παραπάνω ΥΑ, η αρμόδια Υπηρεσία Βιομηχανίας είναι υποχρεωμένη να εξετάσει τα δικαιολογητικά και να χορηγήσει **προσωρινή άδεια λειτουργίας**, με διάρκεια ισχύος 4 μηνών.

Στους 4 αυτούς μήνες η Πυροσβεστική Υπηρεσία υποχρεούται να διενεργήσει αυτοψία με στόχο τη χορήγηση **Πιστοποιητικού Πυροπροστασίας**.

Αφού η Υπηρεσία Βιομηχανίας λάβει το Πιστοποιητικό αυτό μαζί με άλλα πιστοποιητικά, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 3 της ΥΑ 15/2439/77, ΦΕΚ 154/B/15.2.2001, χορηγεί **οριστική άδεια λειτουργίας**.

Η οριστική άδεια λειτουργίας χορηγείται μετά από την αυτοψία της Υπηρεσίας Βιομηχανίας.

Το πιστοποιητικό ισχύει για 5 χρόνια (**βλ. σχετικά άρθρο 3 της ΥΑ 5905/Φ15/839, ΦΕΚ 611 Β/95**). Ειδικά, προκειμένου για εγκαταστάσεις, στις οποίες χορηγείται προσωρινή άδεια λειτουργίας ή προθεσμία προς μεταφορά, το σχετικό πιστοποιητικό πυροπροστασίας ισχύει για τρία (3) χρόνια κατά την κρίση της εκάστοτε Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ισχύει η απαλλαγή από την υποχρέωση για άδεια εγκατάστασης (περιπτώσεις επαγγελματικών εργαστηρίων εκτός Αττικής), απαιτείται η κατάθεση της **εγκεκριμένης Μελέτης Πυρασφάλειας και του Πιστοποιητικού Πυρασφάλειας (άρθρο 5 του Ν.2516, ΦΕΚ Α' 159/8.8.97).**

6.3. Θεσμικό πλαίσιο

Η Μελέτη Πυροπροστασίας, πρέπει να γίνεται ως ακολούθως :

- σύμφωνα με την [ΚΥΑ 5905/Φ15/839](#), ΦΕΚ 611 Β/95 «Πυροπροστασία βιομηχανικών-βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και αποθηκών» η οποία καλύπτει τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις καθώς και αποθηκών εύφλεκτων και εκρηκτικών υλών.

- β. σύμφωνα με την KYA 7376/1991 η οποία καλύπτει τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις ανάμειξης, συσκευασίας και αποθήκευσης λιπαντικών ελαίων και λιπών
- γ. σύμφωνα με την KYA Δ7/Φ1/4817/1990 η οποία καλύπτει τις εγκαταστάσεις μεταλλείων και λατομείων
- δ. σύμφωνα με την KYA ΑΠΒ 10451/929/1988 η οποία καλύπτει τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις ίδρυσης και λειτουργίας εμφιαλωτηρίων πεπιεσμένων αερίων, μονάδων παραγωγής ασετυλίνης καθώς και τους όρους διακίνησης, αποθήκευσης και ελέγχου φιαλών συσκευασίας τους
- ε. σύμφωνα με την KYA 3329/1989 η οποία καλύπτει τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις και αποθήκες εκρηκτικών
- ζ. σύμφωνα με τις KYA Δ3/14858/1993 ΦΕΚ 477 Β/1.7.93 («Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών διαμόρφωσης, εμφιάλωσης, διακίνησης και διανομής υγραερίου καθώς και εγκαταστάσεων για τη χρήση αυτού σε βιομηχανικές, βιοτεχνικές και επαγγελματικές δραστηριότητες»), KYA Δ3 Α/5286/1997, KYA Δ3 Α/14413/1998, οι οποίες καλύπτουν τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις υγραερίων – φυσικού αερίου
- η. σύμφωνα με την ΥΑ 34628/1985 και την KYA, ΦΕΚ 578 Β/29.7.91 («Λήψη μέτρων πυροπροστασίας σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης υγρών καυσίμων των επιχειρήσεων που δεν αποτελούν εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων») σχετικά με τις εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών και τις αποθήκες υγρών καυσίμων

6.4. Απαλλαγή της υποχρέωσης για Μελέτη Πυροπροστασίας

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 της ΥΑ 5905/Φ15/839, ΦΕΚ 611 Β/95 :

«Απαλλάσσονται από την υποχρέωση εφοδιασμού με μελέτη πυροπροστασίας οι βιομηχανίες και βιοτεχνίες καθώς και οι πάσης φύσεως μηχανολογικές εγκαταστάσεις και οι αποθήκες που περιλαμβάνονται στην κατηγορία Ο του Παραρτήματος Ι της παρούσας απόφασης, ανεξάρτητα από την ισχύ τους. Οι ανωτέρω μονάδες υποχρεούνται να παίρνουν τα γενικά μέτρα πυροπροστασίας που προβλέπονται στο παράρτημα ΙΙ Κεφ. Α' της παρούσας.

Έχοντας από πρόταση της αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας με απόφαση του οικείου Νομάρχη, εγκαταστάσεις της προηγούμενης παραγράφου 1 μπορούν να εξαιρούνται από την ανωτέρω απαλλαγή.

Οι κάτοχοι των ανωτέρω εγκαταστάσεων υποχρεούνται μέσα στον χρόνο που ορίζεται στην απόφαση εξαίρεσης, που δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τρεις (3) και μεγαλύτερος από έξι (6) μήνες, να συντάξουν μελέτη πυροπροστασίας και να συμμορφωθούν προς τα οριζόμενα σ' αυτή. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5 της παραπάνω ΥΑ».

Για τις μονάδες που απαλλάσσονται από την υποχρέωση σύνταξης μελέτης πυροπροστασίας, χρησιμοποιούν όμως για τις λειτουργικές τους ανάγκες υγρά καύσιμα ή υγραέρια, υποχρεούνται να τηρούν τις παρακάτω διατάξεις σε ό,τι αφορά την αποθήκευση των υγρών καυσίμων και να συντάσσουν μελέτη πυροπροστασίας μόνο για τους χώρους αυτών.

6.5. Θεσμικό πλαίσιο

- [KYA 5905/Φ15/839](#)ΦΕΚ 611 Β/95,
- Κ.Υ.Α. ΦΕΚ 578/Β/ 29.7.1991,
- Δ3/14858/93 ΦΕΚ 477/Β/1.7.93

7. ΜΕΛΕΤΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ Η ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ

7.1. Γενικά

Πρόκειται για δύο όρους που περιγράφουν την ίδια Μελέτη. Η Μελέτη αυτή πρέπει να συντάσσεται βάσει της [KYA 5697/570](#), ΦΕΚ 405B/29.3.2000 «Καθορισμός μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών».

Η παραπάνω KYA αντικατέστησε την προηγούμενη σχετική KYA 18187/272/1988, ΦΕΚ Β'126/3.3.98 και την τροποποίησή της 77119/4607/93, ΦΕΚ 532B/19.7.93. Πρόκειται για την Υπουργική Απόφαση με την οποία ενσωματώθηκε στην εθνική μας νομοθεσία η Ευρωπαϊκή Οδηγία 96/82/ΕC/9.12.96, «Για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες», γνωστής και ως Οδηγία SEVESO II.

Σκοπός της Οδηγίας αυτής και κατά συνέπεια και της σχετικής ελληνικής νομοθεσίας είναι να εξασφαλισθεί η λήψη των αναγκαίων μέτρων για την πρόληψη των ατυχημάτων μεγάλης έκτασης που σχετίζονται με επικίνδυνες ουσίες και των συνεπειών τους στην υγεία και στο περιβάλλον έτσι ώστε να εξασφαλίζεται υψηλού επιπέδου εθνική και διακοινοτική προστασία.

Το περιεχόμενο μιας τέτοιας Μελέτης καθορίζεται στο [Παράρτημα I,II](#) της παραπάνω KYA.

7.2. Εγκαταστάσεις που υποχρεούνται σε υποβολή / Στοιχεία προς υποβολή

Μελέτη Ασφαλείας υποχρεούται να υποβάλλει η επιχείρηση / δραστηριότητα που, σύμφωνα με το Παράρτημα I της KYA 5697/570 (ΦΕΚ 405B/29.3.2000), πρόκειται να χρησιμοποιήσει, αποθηκεύσει ή παράγει ως προϊόντα, υποπροϊόντα ή κατάλοιπα μια ή περισσότερες επικίνδυνες ή οξειδωτικές ουσίες, σε ποσότητα μεγαλύτερη από κάποιο όριο (βλ. σχετικά άρθρο 2):

«Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται στις εγκαταστάσεις, όπου υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες κατά την έννοια του άρθρου 3 (παρ.9) σε ποσότητες ίσες ή ανώτερες από τις αναφερόμενες στο παράρτημα I (μέρη 1 και 2 στήλη 2) του άρθρου 20, πλην των άρθρων 8, 9 και 13, τα οποία εφαρμόζονται σε κάθε εγκατάσταση όπου υπάρχουν επικίνδυνες ουσίες σε

ποσότητες ίσες ή ανώτερες οπό τις αναφερόμενες στο παράρτημα I (μέρη 1 και 2 στήλη 3) του άρθρου 20 αυτής».

Οι ουσίες που χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνες ή οξειδωτικές και τα όρια των ποσοτήτων προσδιορίζονται στον πίνακα του Παραρτήματος I της KYA. Σύμφωνα με τον πίνακα αυτό:

α. όταν οι ποσότητες των επικίνδυνων ουσιών ξεπερνούν το όριο της **Στήλης 3**, τότε η εγκατάσταση υποχρεούται σε υποβολή :

- Κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 6 της απόφασης
- Μελέτης Ασφάλειας σύμφωνα με το άρθρο 8 και
- Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης σύμφωνα με το άρθρο 9 (σχετικό είναι και το άρθρο 13 «Πληροφορίες για τα μέτρα ασφαλείας - Ενημέρωση του κοινού αντίστοιχα»).

β. όταν οι ποσότητες των επικίνδυνων ουσιών ξεπερνούν το όριο της **Στήλης 2**, τότε η εγκατάσταση υποχρεούται σε υποβολή :

- Κοινοποίησης σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 7 της απόφασης και
- Πολιτικής Πρόληψης Μεγάλων Ατυχημάτων σύμφωνα με το άρθρο 7.

Εξαιρούνται της παρούσας απόφασης:

α. Οι στρατιωτικές εγκαταστάσεις, μονάδες ή αποθήκες.

β. Οι κίνδυνοι από ιονίζουσα ακτινοβολία.

γ. Η οδική, σιδηροδρομική, εσωτερική πλωτή, θαλάσσια ή αεροπορική μεταφορά και ενδιάμεση προσωρινή αποθήκευση επικίνδυνων ουσιών, συμπεριλαμβανομένης της φόρτωσης, εκφόρτωσης και μεταφόρτωσης από και προς άλλο μεταφορικό μέσο στις αποβάθρες, προβλήτες και σιδηροδρομικούς σταθμούς διαλογής, εκτός των εγκαταστάσεων που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση.

δ. Η μεταφορά επικίνδυνων ουσιών μέσω αγωγών, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών άντλησης, εκτός των εγκαταστάσεων που καλύπτονται από την παρούσα απόφαση.

ε. Οι εργασίες των βιομηχανιών εξόρυξης, που ασχολούνται με την ανίχνευση και την εκμετάλλευση μεταλλευμάτων σε ορυχεία και λατομεία και μέσω γεωτρήσεων.

στ. Οι χώροι υγειονομικής ταφής απορριμμάτων.

Τα στοιχεία που αναφέρθηκαν παραπάνω (Μελέτη Ασφαλείας, Κοινοποίηση κλπ, κατά περίπτωση), πρέπει να υποβάλλονται κατά τη φάση της άδειας εγκατάστασης βάσει του Ν.2516 ΦΕΚ Α' 159/8.8.97 και της ΥΑ 15/2439/77, ΦΕΚ 154/B/15.2.2001 (αντικατέστησε την Φ15/οικ. 5242/248, ΦΕΚ Β'238/13.3.98).

Εφόσον ισχύουν οι προϋποθέσεις που αναπτύχθηκαν παραπάνω και η εγκατάσταση εμπίπτει στις απαιτήσεις της σχετικής ΚΥΑ, η υποβολή των σχετικών στοιχείων (Μελέτη Ασφαλείας, Κοινοποίηση κλπ) **απαιτείται** ακόμα και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ισχύει η απαλλαγή από την υποχρέωση για άδεια εγκατάστασης (περιπτώσεις επαγγελματικών εργαστηρίων εκτός Αττικής), σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν.2516, ΦΕΚ Α' 159/8.8.97 «Ιδρυση και λειτουργία βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και άλλες διατάξεις».

Η υποβολή των παραπάνω στοιχείων απαιτείται επίσης με κάθε αίτηση ανανέωσης της άδειας εγκατάστασης, επέκτασης ή εκσυγχρονισμού της εγκατάστασης.

Μόλις ολοκληρωθούν οι γνωμοδοτήσεις των αρμοδίων αρχών και όλη η διαδικασία αξιολόγησης (παράγραφος Β της ΚΥΑ, εδάφιο 2 γ.1), η αδειοδοτούσα αρχή προχωρά στην **καταχώρηση** της μελέτης ασφαλείας. Η καταχώρηση της μελέτης ασφαλείας δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, δεδομένου ότι τα στοιχεία της μελέτης αυτής τελούν υπό διαρκή έλεγχο, συμπλήρωση και βελτίωση.

Η καταχώρηση της μελέτης ασφαλείας αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης.

Σε περίπτωση που η αδειοδοτούσα αρχή μετά την αξιολόγηση των υποβληθέντων στοιχείων κρίνει ότι τα μέτρα που έλαβε ο ασκών την εκμετάλλευση, με σκοπό την πρόληψη ή μείωση των κινδύνων μεγάλου ατυχήματος είναι σαφώς ανεπαρκή, τότε απαγορεύει την έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης, μονάδας ή αποθήκης, ή τμήματός τους.

Μέσα σε ένα (1) μήνα από την οριστική καταχώρηση της μελέτης ασφαλείας, η αδειοδοτούσα αρχή αποστέλλει από ένα (1) αντίγραφο της Μελέτης Ασφαλείας στην υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, προκειμένου να

μεριμνήσει για την κατάρτιση του **Ειδικού Εξωτερικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης (Ειδικό ΣΑΤΑΜΕ)**, σύμφωνα με το άρθρο 9 (παραγ. Γ εδάφιο 2) της KYA.

Ο ασκών την εκμετάλλευση παρέχει στην Υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης τις αναγκαίες πληροφορίες, ώστε αυτή να διευκολυνθεί στην κατάρτιση του Ειδικού Εξωτερικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης πριν από την έναρξη λειτουργίας της νέας εγκατάστασης.

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

8.1. Γενικά

Για την έκδοση της άδειας εγκατάστασης ο επενδυτής πρέπει να προχωρήσει στις απαραίτητες διαδικασίες. Η άδεια εγκατάστασης είναι απαραίτητη για τη νόμιμη εγκατάσταση και την έναρξη των εργασιών της επιχείρησης. Η άδεια αυτή χορηγείται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του ΥΠΑΝ ή τις κατά τόπους Υπηρεσίες Βιομηχανίας των Νομαρχιών.

Γενικώς το μεγαλύτερο μέρος των αδειοδοτήσεων των δραστηριοτήτων έχει παραχωρηθεί στις κατά τόπους Υπηρεσίες Βιομηχανίας των Νομαρχιών, εκτός ορισμένων περιπτώσεων, όπως των φαρμακοβιομηχανιών και των ιατρικών αερίων, των Διυλιστηρίων και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων, υγραερίων, λιπαντικών και ασφάλτου χωρητικότητας >50000 κ.μ. κλπ, των οποίων η αδειοδότηση παραμένει στο ΥΠΑΝ.

Οι εκδιδόμενες αποφάσεις για χορήγηση αδειών εγκατάστασης περιέχουν όρους ή και περιορισμούς και επιβάλλουν στο φορέα την πραγματοποίηση ειδικών έργων, όπου απαιτείται για την επίτευξη στο μέγιστο δυνατό βαθμό του συγκερασμού της παραγωγικής δραστηριότητας με την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφαλή λειτουργία.

8.2. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά

Τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης των δραστηριοτήτων του [Ν.2516/97](#), έτσι όπως αυτά ορίζονται από την Υπουργική Απόφαση με [Α.Π.Φ15/οικ.5242/248](#), 19.2.1998, είναι τα ακόλουθα:

- α. Ερωτηματολόγιο πλήρως συμπληρωμένο, το οποίο χορηγείται από την αδειοδοτούσα αρχή Οικοδομική άδεια (αν πρόκειται για ήδη υπάρχον κτίριο) θεωρημένη από την αρμόδια Πολεοδομία.
- β. Σχεδιάγραμμα του χώρου για τη χρήση αυτού
- γ. Σχέδιο κάλυψης
- δ. Τοπογραφικό διάγραμμα

- ε. Κατόψεις όπου θα απεικονίζεται ο μηχανολογικός εξοπλισμός της βιομηχανικής εγκατάστασης
- στ. Διάγραμμα ροής των επί μέρους λειτουργιών
- ζ. Καταστατικό σύστασης επικυρωμένο, εφόσον η επιχείρηση είναι Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή το ΦΕΚ δημοσίευσης εφόσον είναι Α.Ε. ή Ε.Π.Ε.
- η. Μελέτη για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση σύμφωνα με το [Ν. 3010/2001](#) και την αριθ. [ΗΠ 11014/703/Φ104](#)
- θ. Βεβαίωση χρήσης γης από το αρμόδιο πολεοδομικό γραφείο
- ι. Σε περίπτωση που πρόκειται να στεγασθεί σε πολυκατοικία η κτίριο πολλαπλών δραστηριοτήτων, προσκόμιση Κανονισμού Πολυκατοικίας ή Υπεύθυνης Δήλωσης του διαχειριστή της Πολυκατοικίας, έπειτα από απόφαση της Γεν. Συνέλευσης.
- ια. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο σχετικό κεφάλαιο.
- ιβ. Μελέτη διάθεσης αποβλήτων, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο σχετικό κεφάλαιο.
- ιγ. Μηχανολογική μελέτη σύμφωνα με το Β.Δ.15/21.10.1922 (ΦΕΚ 208 Α'), τον Ν.6422/34, το Ν.Δ.1150/49 και το Β.Δ.16/17.3.50 και το Π.Δ.274/97 (ΦΕΚ 195/Α) εφόσον η εγκατάσταση της δραστηριότητας έχει ισχύ όνω των 12 KW ή θερμική όνω των 50 KW
- ιδ. Μελέτη Πυροπροστασίας σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο σχετικό κεφάλαιο.

και όπου απαιτείται :

- ιε. Μελέτη επικινδυνότητας, σύμφωνα με την [ΚΥΑ 5697/570](#) (ΦΕΚ 405 Β/29.3.2000) εφόσον η εγκατάσταση της δραστηριότητας πρόκειται να χρησιμοποιήσει, ή να αποθηκεύσει ή να παράγει ως προϊόντα, υποπροϊόντα ή κατάλοιπα μία ή περισσότερες επικίνδυνες ή τοξικές ή οξειδωτικές ουσίες
- ιστ. Έγκριση διενέργειας γεώτρησης, εφόσον η εγκατάσταση της δραστηριότητας πρόκειται να διενεργήσει γεώτρηση για την κάλυψη των αναγκών της μονάδας σε νερό
- ιζ. Άδεια κατασκευής Λιμενικού έργου και χρήσης Αιγιαλού & Παραλίας
- ιη. Παραχώρηση Κοινόχρηστων, Δημοτικών ή Κοινωνικών εκτάσεων και με παραχώρηση Δημόσιων Κτημάτων
- ιθ. Αναγκαστική απαλλοτρίωση ιδιωτικών εκτάσεων
- κ. Έγκριση, από το Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας, εάν γειτνιάζει με στρατιωτικά αεροδρόμια (απόσταση μικρότερη των 5000 μέτρων από το κέντρο του διαδρόμου του αεροδρομίου)

- κα. Έγκριση από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας εάν γειτνιάζει με πολιτικά αεροδρόμια (απόσταση μικρότερη των 4000 μέτρων από το κέντρο του διαδρόμου του αεροδρομίου)
- κβ. Γνωμοδότηση από το Υπ. Γεωργίας, αν η έκταση στην οποία πρόκειται να εγκατασταθεί η δραστηριότητα είναι δασική.
- κγ. Έγκριση από την Αρχαιολογική Υπηρεσία εάν γειτνιάζει σε αρχαιολογικούς χώρους
- κδ. Γνωμοδότηση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού εάν βρίσκεται σε παραθαλάσσια περιοχή
- κε. Έγκριση κατασκευής κυκλοφοριακού κόμβου, σε γήπεδα δραστηριοτήτων που έχουν πρόσωψη σε Εθνικούς ή Επαρχιακούς δρόμους
- κστ. Ενεργειακή ανάλυση της βιομηχανικής εγκατάστασης σύμφωνα με την Πράξη Υπ. Συμβ. 237 / 23-12-1980, ΦΕΚ 309 / Α / 31-12-1980 περί λήψεως μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας και υποχρέωσης σύνταξης και υποβολής ενεργειακής μελέτης για τον Υπολογισμό της Μέσης Ετήσιας Ενεργειακής Κατανάλωσης (Μ.Ε.Ε.Κ.) της μονάδας

Κατόπιν της έκδοσης της άδειας εγκατάστασης, πρέπει να υποβληθεί στην υπηρεσία Βιομηχανίας της αρμόδιας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, φύλλο εφημερίδας όπου θα έχει δημοσιευθεί ο αριθμός άδειας εγκατάστασης καθώς και η ισχύς και ο προϋπολογισμός του φορέα.

8.3. Απαλλαγή από άδεια εγκατάστασης

Η υπηρεσία Βιομηχανίας της αρμόδιας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης είναι η υπεύθυνη αδειοδοτούσα αρχή και η χορήγηση απαλλαγής από άδεια εγκατάστασης γίνεται ύστερα από αυτοψία της υπηρεσίας αυτής.

Άδεια εγκατάστασης δεν απαιτείται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α. Εάν η εγκατάσταση της δραστηριότητας έχει ισχύ κάτω των 12 KW ή θερμική κάτω των 50 KW.
- β. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 2516/97, απαλλάσσονται από την υποχρέωση εφοδιασμού με άδεια εγκατάστασης και με άδεια λειτουργίας τα επαγγελματικά εργαστήρια εκτός Αττικής. Στην περίπτωση ίδρυσης επαγγελματικού εργαστηρίου

εντός Αττικής (Π.Δ. 84/84), αυτά υποχρεούνται στην έκδοση άδειας εγκατάστασης σύμφωνα με τα παραπάνω και άδειας λειτουργίας σύμφωνα με το Ν. 2516/97.

- γ. Εντός των ΒΙ.ΠΕ. και άλλων οργανωμένων χώρων, για τους οποίους υπάρχουν ειδικές διατάξεις εγκατάστασης.

Για την έναρξη λειτουργίας των δραστηριοτήτων αυτών της απαλλαγής από άδεια εγκατάστασης απαιτείται να υποβληθεί στην Αδειοδοτούσα Αρχή υπεύθυνη δήλωση εις διπλούν που να δηλώνει ότι η επιχείρηση ανήκει σε μια από τις παραπάνω περιπτώσεις συνοδευόμενη από:

- Αντίγραφο οικοδομικής άδεια.
- Εγκεκριμένη Μελέτη Περιβαλλοντικών Όρων.
- Εγκεκριμένη Μελέτη και Πιστοποιητικό Πυροπροστασίας.

Η Υ.Α. με Α.Π. Φ15/οικ.5240/246, 19.2.1998, καθορίζει τη μορφή του προαναφερόμενου εντύπου υπεύθυνης δήλωσης, που θα συμπληρώνουν οι ενδιαφερόμενοι, για την απαλλαγή των επαγγελματικών εργαστηρίων από την υποχρέωση εφοδιασμού με άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας.

Από την απαλλαγή αυτή εξαιρούνται οι μονάδες:

- α. εύφλεκτων εκρηκτικών διαβρωτικών, οξειδωτικών και τοξικών ουσιών και αερίων υπό πίεση, ανεξαρτήτως της επεξεργαζομένης ποσότητας, καθώς επίσης και οι αποθήκες όπου φυλάσσεται ποσότητα των παραπάνω ουσιών ανώτερη των 100 χιλιογράμμων και ποσότητα αερίων υπό πίεση ανώτερη των 200 χιλιογράμμων.
- β. οι οποίες χρησιμοποιούν, αποθηκεύουν ή παράγουν ως προϊόντα, υποπροϊόντα ή κατάλοιπα, μία ή περισσότερες επικίνδυνες ή τοξικές ή οξειδωτικές ή εκρηκτικές ουσίες και οι οποίες οφείλουν να υποβάλουν φάκελο επικινδυνότητας όπως ορίζεται στην KYA 5697/570 (ΦΕΚ 405 Β/29.3.2000).

8.4. Θεσμικό πλαίσιο

- [N.2516/97 \(ΦΕΚ 159/8.8.1997\)](#)
- Π.Δ. 274/97(ΦΕΚ 195/A)

- [Υ.Α.Φ15/οικ.5242/248, 19.2.98](#)
- [Υ.Α.Φ15/οικ.5243/249, 19.2.98](#)
- Β.Δ. 16/17.3.50
- Ν.Δ. 1150/49
- Ν. 6422/34
- Β.Δ. 15/21.10.1922 (ΦΕΚ 208Α')
- [ΥΑ 2439/97 \(ΦΕΚ, Β/154/15-2-2001\)](#)

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

9.1. Εισαγωγή

Μόλις ολοκληρωθούν οι οικοδομικές εργασίες και οι εργασίες εγκατάστασης του εξοπλισμού, η επιχείρηση προχωρά στην υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών για την έκδοση της Άδειας Λειτουργίας, έτσι ώστε να μπορέσει να προχωρήσει στην έναρξη των εργασιών της επιχείρησης.

Η άδεια αυτή χορηγείται από την Αδειοδοτούσα Αρχή, όπως ισχύει και για την Άδεια Εγκατάστασης, δηλαδή από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανία του ΥΠΑΝ ή τις κατά τόπους Υπηρεσίες Βιομηχανίας των Νομαρχιών. Όπως αναφέρθηκε και στο κεφάλαιο για την Άδεια Εγκατάστασης, το μεγαλύτερο μέρος των αδειοδοτήσεων των δραστηριοτήτων έχει παραχωρηθεί στις κατά τόπους Υπηρεσίες Βιομηχανίας των Νομαρχιών, εκτός ορισμένων περιπτώσεων, όπως των φαρμακοβιομηχανιών και των ιατρικών αερίων, των Διυλιστηρίων και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης και διακίνησης υγρών καυσίμων, υγραερίων, λιπαντικών και ασφάλτου χωρητικότητας >50000 κ.μ. κλπ, των οποίων η αδειοδότηση παραμένει στο ΥΠΑΝ.

Για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας στις νέες ή επεκτεινόμενες επιχειρήσεις, απαιτείται, μέσα στο χρονικό διάστημα ισχύος της άδειας εγκατάστασης, να υποβληθεί σχετική αίτηση συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που περιγράφονται στη συνέχεια.

9.2. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά

Τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας των δραστηριοτήτων του [N.2516/97](#), [ΦΕΚ 159/8.8.1997](#), έτσι όπως αυτά ορίζονται από την Υπουργική Απόφαση με [Α.Π.Φ15/οικ.5239/245](#), [19.2.1998](#), είναι τα ακόλουθα:

- a. Υπεύθυνη δήλωση του φορέα ή νόμιμου εκπρόσωπου του και των κατά περίπτωση, αντίστοιχης ειδικότητας, μηχανικών, ότι η εγκατάσταση έγινε σύμφωνα με τη χορηγηθείσα άδεια εγκατάστασης, ότι τα προβλεπόμενα έργα εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις εγκριθείσες μελέτες και ότι η λειτουργία της δραστηριότητας ικανοποιεί τους περιβαλλοντικούς και λοιπούς όρους της άδειας εγκατάστασης.

- β. Διάγραμμα ροής των επί μέρους λειτουργιών
- γ. Υπεύθυνη δήλωση του εκπροσώπου του φορέα στην οποία να αναφέρει λεπτομερώς πόσους και ποιας ειδικότητας τεχνικούς θα χρησιμοποιήσει κατά νόμο.
- δ. Υπεύθυνη δήλωση του αρμόδιου τεχνικού, ο οποίος έχει αναλάβει την επίβλεψη λειτουργίας του μηχανολογικού εξοπλισμού της εγκαθιστάμενης δραστηριότητας.
- ε. Επικυρωμένο αντίγραφο οικοδομικής άδειας κτιρίου, εφόσον πρόκειται για νέο κτίριο.
- στ. Βεβαίωση έναρξης δραστηριότητας από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- ζ. Αριθμό Φορολογικού Μητρώου.
- η. Εγκεκριμένη Μελέτη Πυροπροστασίας και Πιστοποιητικό Πυροπροστασίας, της αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, σύμφωνα με την Υ.Α. 5905/Φ15/839 (ΦΕΚ Β' 611/95)
- θ. Άδεια διάθεσης αποβλήτων, σύμφωνα με τις ισχύουσες Υγειονομικές διατάξεις, όπου απαιτείται.
- ι. ΦΕΚ δημοσίευσης για τις Α.Ε. και τις Ε.Π.Ε.
- ια. Νέα μηχανολογική μελέτη, σύμφωνα με το Β.Δ.15/21.10.1922 (ΦΕΚ 208 Α'), τον Ν.6422/34, το Ν.Δ. 1150/49, το Β.Δ.16/17.3.50 και το Π.Δ.274/97 (ΦΕΚ 195/Α) για μονάδες με ισχύ άνω των 12 KW ή θερμική άνω των 50 KW και εφόσον έχουν επέλθει μεταβολές σε σχέση με την άδεια εγκατάστασης, στον μηχανολογικό εξοπλισμό ή τη λειτουργικότητα της εγκατάστασης
- ιβ. Πιστοποιητικό υδραυλικής δοκιμασίας για τους ατμολέβητες ή τις ατμογεννήτριες της εγκατάστασης καθώς και Πιστοποιητικό Παραλαβής όπου απαιτείται (Β.Δ.277/63)
- ιγ. Βεβαίωση για την κατασκευή της κυκλοφοριακής σύνδεσης, όπου απαιτείται.
- ιδ. Έγκριση κυκλοφορίας προϊόντων όπου απαιτείται.

ιε. Βεβαίωση από το Λιμεναρχείο για λήψη κατασταλτικών μέτρων για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος όπου απαιτείται.

Για ειδικές εγκαταστάσεις θα πρέπει να υποβάλλονται και άλλα δικαιολογητικά για την παροχή αδειών και εγκρίσεων άλλων υπηρεσιών, για τη χορήγηση των οποίων μεριμνά η αδειοδοτούσα αρχή.

10. ΑΔΕΙΑ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (Ν.2516/1997)

Μία επιχείρηση η οποία ήδη δραστηριοποιείται για κάποιο χρονικό διάστημα, αλλά πρόκειται να επεκταθεί ή να εκσυγχρονισθεί, πρέπει να λάβει εκ νέου άδεια εγκατάστασης και άδεια λειτουργίας.

Ως επέκταση μίας επιχείρησης θεωρείται:

- α. Η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος.
- β. Η προσθήκη κτιριακών εγκαταστάσεων που πραγματοποιείται μέσα στο ίδιο γήπεδο ή σε συνεχόμενο γήπεδο, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει σταθερή διασύνδεση μεταξύ του υπάρχοντος και αυτού μέσα στο οποίο προβλέπεται να εγκατασταθεί μηχανολογικός εξοπλισμός.
- γ. Για τις αποθήκες χωρίς μηχανολογικό εξοπλισμό, θεωρείται ως επέκταση η αύξηση με οποιονδήποτε τρόπο, της αποθηκευτικής τους ικανότητας.

Οι διαδικασίες οι οποίες πρέπει να ολοκληρωθούν για την εκ νέου αδειοδότηση της επιχείρησης είναι οι ακόλουθες:

Η επιχείρηση που πρόκειται να επεκταθεί δεν χρειάζεται να βγάλει ξανά άδεια εγκατάστασης, αν έχει ήδη άδεια λειτουργίας και εφόσον από την επέκταση:

- Δεν επέρχεται ουσιαστική διαφοροποίηση στην εγκατάσταση όσον αφορά την αρτιότητα και την τεχνολογική στάθμη του μηχανολογικού εξοπλισμού, την φυσιογνωμία της περιοχής και τις επιπτώσεις της ιδρυόμενης δραστηριότητας στο περιβάλλον, την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων στην εγκατάσταση καθώς και των περιοίκων, τις συνθήκες γειτνίασης του γηπέδου ή του χώρου εγκατάστασης της δραστηριότητας, την επάρκεια και την καταλληλότητα των κτιρίων που πρόκειται να ανεγερθούν.
- Δεν επέρχεται αύξηση πάνω από 20% της εγκατεστημένης ισχύος που αναφέρεται στην άδεια λειτουργίας. Η αύξηση αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τα 600 KW κινητήριας ή θερμικής ισχύος. Η απαλλαγή αυτή δεν ισχύει για μονάδες επεξεργασίας εύφλεκτων, εκρηκτικών, διαβρωτικών, οξειδωτικών και τοξικών

ουσιών και αερίων υπό πίεση, ανεξαρτήτως της επεξεργαζόμενης ποσότητας, καθώς επίσης και για αποθήκες όπου φυλάσσεται ποσότητα των παραπάνω ουσιών ανώτερη των 100 χιλιόγραμμων και ποσότητα αερίων υπό πίεση ανώτερη των 200 χιλιόγραμμων.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ο επενδυτής πρέπει να βγάλει εκ νέου άδεια εγκατάστασης για την έκδοση της οποίας θα χρειαστεί η ανανέωση των περιβαλλοντικών όρων. Αν, λόγω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού της επιχείρησης, επέρχονται αλλαγές στις επιπτώσεις που είχε η λειτουργία της επιχείρησης στο περιβάλλον, τότε και μόνο τότε ο επενδυτής πρέπει και πάλι να περάσει από τη διαδικασία της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης. Το ίδιο συμβαίνει και με τη διαδικασία έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων. Εφόσον ο εκσυγχρονισμός ή η επέκταση της επιχείρησης επιφέρει ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, ο επενδυτής υποχρεούται να καταθέσει εκ νέου μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Αν η επιχείρηση είναι υποχρεωμένη στην κατάθεση κοινοποίησης ή μελέτης επικινδυνότητας, κατά την έκδοση της νέας άδειας εγκατάστασης, ο επενδυτής πρέπει να επαναλάβει τη διαδικασία αυτή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ:

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΛΛΑΔΟΣ

A/A	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	FAX
1	Ν. Αυτ. Αθηνών Κεντρικός Τομέας	Πολυτεχνείου 4, 104 33 ΑΘΗΝΑ	5224167, 5224955	5221310
	Ν. Αυτ. Αθηνών Ανατολικός Τομέας	Μεσογείων 427, 153 10 ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚ.	6000188	6016703
	Ν. Αυτ. Αθηνών Δυτικός Τομέας	Θηβών 357, 122 41 ΑΙΓΑΛΕΩ	5447754	5447751
	Ν. Αυτ. Αθηνών Νότιος Τομέας	Ελ. Βενιζέλου 283, ΚΑΛΙΘΕΑ	9409616, 7, 8	9409675
2	Ν. Δ. Πειραιώς	Γρ. Λαμπράκη 111, 185 32 ΠΕΙΡΑΙΑΣ	4117642	4116343
3	Ν. Αυτ. Ανατολικής ΑΤΤΙΚΗΣ	Παλλήνη (Πρώην εργοστάσιο μπαχαρικών Λίρα)	6033097 6033098	6016703
4	Ν. Αυτ. Δυτικής ΑΤΤΙΚΗΣ	Εθν. Αντιστάσεως & Τσόκα 70, Ελευσίνα	5561794	5546781
5	Αχαΐας	Κανάρη 60, 261 10 ΠΑΤΡΑ	061-437058	428648
6	Βοιωτίας	Καραγιαν/λου 54, 321 00 ΛΙΒΑΔΕΙΑ	0261-86141 - 7	0261- 86141
7	Ευβοίας	Γαζέπη 54, 341 00 ΧΑΛΚΙΔΑ	0221-26662	81237 - 26662
8	Ν. Δ. Έβρου	I. Δραγούμη 1, 681 00 ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗ	0551-23150	25373
9	Ηρακλείου	Ζωγράφου 5, 712 01 ΗΡΑΚΛΕΙΟ	081-220982	220981
10	Θεσ/νίκης	Διοικητήριο, 541 23 ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	031-263685	277192
11	Ν. Δ. Καβάλας	Διοικητήριο, Τ.Θ. 1165 651 10 ΚΑΒΑΛΑ	051-228437	228437
12	Κορινθίας	Δαμασκηνού 36, Τ.Θ. 145 201 00 ΚΟΡΙΝΘΟΣ	0741-27919	26788
13	Λάρισας	Τσιμισκή 5, 411 10 Λάρισα	041-221138	229312

14	Μαγνησίας	Κουταρέλια 74, 380 01 ΒΟΛΟΣ	0421-34080-83	70961
15	Ν. Δ. Ξάνθης	Διοικητήριο, 671 00 ΞΑΝΘΗ	0541-24405	29465
16	Πρέβεζας	Περδικάρη 1, 481 00 ΠΡΕΒΕΖΑ	0351-32111	22202
17	Ν. Δ. Ροδόπης	Δημοκρατίας 1, 691 00 ΚΟΜΟΤΗΝΗ	0531-27534	23634
18	Σερρών	Μεραρχίας 56, 621 00 ΣΕΡΡΕΣ	0321-29950 0321-67777	55461
19	Φθιώτιδας	Ροζάκη – Αγγελή 21, 351 00 ΛΑΜΙΑ	0231-33710	25232

ΤΜΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

A/A	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	FAX
1	Αιτωλ/νίας	Κύπρου 20, 302 00 ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ	0631-24881 0631-30200	28920
2	Αργολίδας	Β. Κων/νου 6, 211 00 ΝΑΥΠΛΙΟ	0752-28109	22776
3	Αρκαδίας	Σπετσεροπούλου 18, 221 00 ΤΡΙΠΟΛΗ	071-238897	223188
4	Άρτας	Καραϊσκάκη 19, 471 00 ΑΡΤΑ	0681-25505	
5	Γρεβενών	Πλ. Ελευθερίας, 511 00 ΓΡΕΒΕΝΑ	0462-22632	22524
6	Δράμας	Διοικητήριο, 661 00 ΔΡΑΜΑ	0521-30685	32855
7	Δωδεκανήσου	Πλ. Κουντουριώτη, 851 00 ΡΟΔΟΣ	0241-35352	35352
8	Ευρυτανίας	Νικ. Τσαμπούλα 5, 361 00 ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ	0237-23480	21105
9	Ζακύνθου	Β. Γεωργίου 1, 291 00 ΖΑΚΥΝΘΟΣ	0695-23128	45380
10	Ηλείας	Διοικητήριο, 271 00 ΠΥΡΓΟΣ	0621-25983	22609
11	Ημαθίας	Ν. Καππετανίδη 2, 591 00 ΒΕΡΟΙΑ	0331-20600	24679
12	Θεσπρωτίας	Π. Τσαλδάρη 20, 461 00 ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ	0665-22841	23596 – 22475
13	Ιωαννίνων	Διοικητήριο, 451 10 ΙΩΑΝΝΙΝΑ	0651-27965 0651-27967	28556
14	Καρδίτσας	Μ. Αλεξάνδρου 46, 431 00 ΚΑΡΔΙΤΣΑ	0441-28290	28553
15	Καστοριάς	Διοικητήριο, 251 00 ΚΑΣΤΟΡΙΑ	0467-22241	27777
16	Κέρκυρας	Σαμαρά 13, 491 00 ΚΕΡΚΥΡΑ	0661-33610	35949
17	Κεφαλληνίας	Διοικητήριο, 281 00 ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ	0671-22985	28462

18	Κιλκίς	Παλ. Διοικητήριο, 611 00 ΚΙΛΚΙΣ	0341-28063	23408
19	Κοζάνης	Διοικητήριο, 501 00 ΚΟΖΑΝΗ	0461-40796	22283
20	Κυκλαδων	841 00 ΕΡΜΟΥΠΟΛΗ	0281-25102	82376
21	Λακωνίας	Τριπόλεως 30, 231 00 ΣΠΑΡΤΗ	0731-27105	26810
22	Λασιθίου	Εμ. Μοδάτσου 8, 721 00 ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ	0841-24391	23570
23	Λέσβου	Ικτίνου 2, 811 00 ΜΥΤΙΛΗΝΗ	0251-20190	20190
24	Λευκάδας	Λ. Ροντογιάννη 24, 311 00 ΛΕΥΚΑΔΑ	0645-22580	22893 – 22470
25	Μεσσηνίας	Διοικητήριο, 241 00 ΚΑΛΑΜΑΤΑ	0721-81518	81909
26	Πέλλας	Διοικητήριο, 582 00 ΕΔΕΣΣΑ	0381-37220	25824
27	Πιερίας	28 ^{ης} Οκτωβρίου 40, 601 00 ΚΑΤΕΡΙΝΗ	0351-33666	32111
28	Ρεθύμνης	Πλ. Ηρ. Πολυτεχνείου, 741 00 ΡΕΘΥΜΝΟ	0831-22170	28223
29	Σάμου	831 00 ΣΑΜΟΣ	0273-27306	28304
30	Τρικάλων	Λαρίσης 93, 421 00 ΤΡΙΚΑΛΑ	0431-32956	24370
31	Φλώρινας	Διοικητήριο, 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ	0385-22275	29157 – 22558
32	Φωκίδας	Πλ. Μητροπόλεως, 331 00 ΑΜΦΙΣΣΑ	0265-22036	28738
33	Χαλκιδικής	Διοικητήριο, 631 00 ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ	0371-39275 0371-39216	22738
34	Χανίων	Μιλωνογιάννη 127, 731 35 ΧΑΝΙΑ	0821-91035	42808
35	Χίου	Στεφ. Τσουρή 11, 821 00 ΧΙΟΣ	0271-44248	44200

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ – Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας Υπουργείο Ανάπτυξης

<http://www.ggb.gr/licensing/html/licensing.html>

ΠΙΝΑΚΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Αρ. Νόμου	ΦΕΚ	Ημερ.	Τίτλος
<u>KYA 13727/724/2003</u>	ΦΕΚ 1087B/5-8-2003	2003	Αντιστοίχηση των κατηγοριών των βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων με τους βαθμούς όχλησης που αναφέρονται στα πολεοδομικά διατάγματα
<u>ΥΑ Η.Π. 11014/703/Φ104</u>	ΦΕΚ 332/B/20-4-03	2003	Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α) και έγκριση περιβαλλοντικών όρων (Ε.Π.Ο.) σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.1650/1986όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 3010/2002 "Εναρμόνιση του Ν. 1650/86 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ κ.α. (Α'91)
<u>ΥΑ ΗΠ 15393/2332/2002</u>	ΦΕΚ 1022/B/5-8-2002	2002	Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 1650/1986 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 3010/2002 "Εναρμόνιση του Ν. 1650/86 με τις οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ κ.α. (Α'91)
<u>N 3010</u>	ΦΕΚ 91/A/25-4-2002	2002	Εναρμόνιση του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις.
Εγκύκλιος Φ15/οικ.748/480/17.4.2002		2002	Εφαρμογή του Ν.2965/2001 (ΦΕΚ 270/Α) για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Αττικής
<u>Υπ. Απόφαση 2439/77</u>	ΦΕΚ 154/B/15-2-2001	2001	Τροποποιήσεις των δικαιολογητικών για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης και τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας των δραστηριοτήτων του Ν.2516/97
<u>N.2965/2001</u>	ΦΕΚ 270A/23.11.2001	2001	"Βιώσιμη ανάπτυξη της Αττικής" σε αντικατάσταση του ΠΔ 84/84
<u>N 2971/2001</u>	ΦΕΚ 285/A/19.12.2001	2001	Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις
<u>KYA 5697/590/2000</u>		2000	Καθορισμός μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών.
<u>N. 2742/99</u>	ΦΕΚ/207/A/7.10.99	1999	Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις
<u>N. 2647/98</u>	ΦΕΚ 237/A/22.10.1998	1998	Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στις Περιφέρειες και την Αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις

<u>Υ.Α.Φ15/οικ.5239/245, 19.2.98</u>		1998 Καθορισμός δικαιολογητικών για την χορήγηση άδειας λειτουργίας των δραστηριοτήτων του Ν. 2516/97.
<u>Υ.Α.Φ15/οικ.5240/246, 19.2.98</u>		1998 Καθορισμός εντύπου υπεύθυνης δήλωσης, για την απαλλαγή από την υποχρέωση εφοδιασμού με άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας των επαγγελματικών εργαστηρίων, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 2516/97.
<u>Υ.Α.Φ15/οικ.5241/247, 19.2.98</u>		1998 Καθορισμός δικαιολογητικών για την χορήγηση ειδικής άδειας εγκατάστασης, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 6 του Ν. 2516/97.
<u>Υ.Α.Φ15/οικ.5242/248, 19.2.98</u>		1998 Καθορισμός δικαιολογητικών για την χορήγηση άδειας εγκατάστασης των δραστηριοτήτων, του Ν. 2516/97.
<u>Υ.Α.Φ15/οικ.5243/249, 19.2.98</u>		1998 Διαδικασία δημοσιοποίησης αιτήσεων για χορήγηση άδειας εγκατάστασης και αποφάσεων χορήγησης αδειών εγκατάστασης.
<u>Υ.Α.Φ15/οικ.5244/250, 19.2.98</u>		1998 Παράβολα για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης, λειτουργίας
<u>Υ.Α.Φ15/οικ.5245/251, 19.2.98</u>		1998 Παραβάσεις-Πρόστιμα
<u>N. 2545/1997</u>	ΦΕΚ 254/A/15.12.1997	1997 Βιομηχανικές και επιχειρηματικές περιοχές και άλλες διατάξεις
ΑΠΥ 329/1997		1997 Απαίτηση έκδοσης οικοδομικής άδειας προέγκρισης χωροθέτησης και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων
<u>N.2516/97</u>	ΦΕΚ 159/8.8.1997	1997 Ιδρυση και λειτουργία βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και άλλες διατάξεις.
<u>ΠΔ 15/Φ5/11099/1999</u>	ΦΕΚ 459/B/5-6-97	1997 Μετάβαση αρμοδιοτήτων στους Γενικούς Γραμματείς Υπουργείων ΠΕΧΩΔΕ για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων Μεταλλείων Λατομείων
<u>Π.Δ. 274/97</u>	ΦΕΚ 195/A	1997 Χαρακτηρισμός Χημικών εγκαταστάσεων κατά εφαρμογή του Ν6422/34 και τροποποίηση του 16/17-3-1950 ΒΔ
<u>N.2508/97</u>	ΦΕΚ 124/A	1997 Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών της χώρας και άλλες διατάξεις

Υ.Α. 82743/95

ΦΕΚ 811/20.9.1995

Ανάθεση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για ορισμένα έργα ή δραστηριότητες της 1995 πρώτης (α') κατηγορίας του αριθμού 3 του Ν. 1650/86 στους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών της Χώρας, εξαιρουμένης της Περιφερείας Αττικής.

Υ.Α. 82742/95

ΦΕΚ 821/25.9.1995

1995 Έγκριση περιβαλλοντικών όρων για εγκαταστάσεις λυμάτων

Υ.Α. 24635/95

ΦΕΚ 755/31.8.1995

Ανάθεση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για ορισμένες δραστηριότητες της 1995 πρώτης (α') κατηγορίας του άρθρου 3 του ν. 1650/1986 στους Γενικούς Γραμματείς των περιφερειών της Χώρας, εξαιρουμένης της Περιφέρειας Αττικής.

Υ.Α. 5905/Φ15/839

ΦΕΚ Β' 611/1995

1995 Πυροπροστασία βιομηχ.-βιοτεχν. εγκαταστάσεων και αποθηκών

Υ.Α. 95209/94

ΦΕΚ 871/23.11.1994

1994 Έγκριση περιβαλλοντικών όρων από τους Νομάρχες

K.Y.A. Δ3/14858/1993

ΦΕΚ 477 Β/1.7.93

Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών διαμόρφωσης, εμφιάλωσης, διακίνησης και διανομής υγραερίου καθώς και εγκαταστάσεων για τη χρήση αυτού σε βιομηχανικές, βιοτεχνικές και επαγγελματικές δραστηριότητες

Υ.Α. 10537

ΦΕΚ 139/Β/11.3.1993

Καθορισμός αντιστοιχίας της κατάταξης των βιομηχανικών-βιοτεχνικών δραστηριοτήτων της ΚΥΑ 69269/90 με την αναφερόμενη στις πολεοδομικές ή και σε άλλες διατάξεις διάκριση των δραστηριοτήτων σε χαμηλή μέση και υψηλή όχληση.

Π.Δ. 8

ΦΕΚ 795Δ'/13.7.1993

1993 Τρόπος έκδοσης οικοδομικών αδειών και έλεγχος των ανεγειρομένων οικοδομών.

K.Y.A. 7376/91

ΦΕΚ 386/Β/10.06.1991

1991 Λήψη μέτρων πυροπροστασίας στις εγκαταστάσεις ανάμειξης, συσκευασίας και αποθηκών λιπαντικών ελαίων και λιπών.

K.Y.A. ΦΕΚ 578/Β/29.7.91

1991 Λήψη μέτρων πυροπροστασίας σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης υγρών καυσίμων των επιχειρήσεων που δεν αποτελούν εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων

K.Y.A. Δ7/Φ1/4817/90

ΦΕΚ 188/Β/21.03.1990

1990 Λήψη μέτρων πυροπροστασίας στις εγκαταστάσεις μεταλλείων και λατομείων

[KYA 69269/5387/90](#)

K.Y.A 3329/1989

ΦΕΚ 132/B/21.02.1989

Υ.Α. Α.Π.Β. 10451/929/1988

ΦΕΚ 370/B/09.06.1988

[N.1650/1986](#)

ΥΑ 34628/1985

ΦΕΚ 799/B/31.12.85

Π.Δ. 8 / 3.9.83

ΦΕΚ 394/Δ/8.9.83

Π.Δ. 13.3.1981

ΦΕΚ Δ'138

[Απόφαση Ε1β.221 της 22.1](#)

ΦΕΚ 138 B'/24.2.65

[Β.Δ. 277/63](#)

ΦΕΚ 65 A / 22.5.63

1990 Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιεχόμενο μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), καθορισμός περιεχομένου ειδικών περιβαλλοντικών μελετών (ΕΜΠ) και λοιπές συναφείς διατάξεις, σύμφωνα με το Ν.1650/1986

1989 Κανονισμόι για την παραγωγή-αποθήκευση και διάθεση σε κατανάλωση εκρηκτικών υλών

1988 Όροι ίδρυσης και λειτουργίας εμφιαλωτηρίων πεπιεσμένων αερίων, μονάδων παραγωγής ασετυλίνης ως και όροι διακίνησης, αποθήκευσης και ελέγχου των φιαλών συσκευασίας τους

1986 Για την προστασία του περιβάλλοντος

1985 Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών ασφαλούς λειτουργίας, διαμόρφωσης, σχεδίασης και κατασκευής των εγκαταστάσεων εναποθήκευσης υγρών καυσίμων των εταιρειών εμπορίας πετρελαιοειδών

1983 Άδειες οικοδομών

1981

1965 Περί διαθέσεως λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων

1963 Περί ατμολεβήτων, εγκαταστάσεως και λειτουργίας αυτών.